SUOMEN KANSA

Helsingissä Keskiviikkona 16 p. Maaliskuuta.

N:o 61 — 6-päiväinen painos. — 1904

Tilaushinnat:

6-päiväinen painos:

Helsingissä ja Postitoimistoissa	*Venäjällä:*	*Amerikassa:*
Koko vuosi 10 mk.	Koko v. 4 rpl.	3 dollaria.
1/2 „ 5 „ 50 p.	1/2 „ 2 „ 25 kop.	1 „ 60 centiä.
Kuukausi 1 mk.		

2-päiväinen painos *postitoimistoissa ja toimituksilta:*

Koko vuosi 3 mk.
1/2 „ 1 „ 75 p.

Vastaava toimittaja: **REINHOLD ROINE.**
(Tavataan k:lo 1—2).
Toimisto ja konttoori Uudenmaankatu 9. Telef. 26 49.

Tilauksia vastaanotetaan konttorissa Uudenmaank. 9 ja O. W. Laurentilla Passaashissa.

Ilmestyy joka arkipäivä iltapuolella.

Tiistain ja torstain numerot saadaan tilata eri *2-päiväisenä painoksena*, jotka sisältävät viikon tärkeimmät kirjoitukset ja uutiset sekä laajan kaunokirjallisen osaston.

Ilmoitushinta: tekstin edellä 30 p:iä, tekstin jälkeen 20 p:iä. Kuolemanilmoitukset 3 mk, kihlaus- y. m. 1 mk 50 p:iä.

Ensimmäinen kaupungin lääkäri.

Prof. **V. Sucksdorff,** Terveydenhoitolautakunnan toimistossa kello 11—12 a. p.
Terveyshoitolautakunnan toimisto Aleksanterink. 22, avoinna 10—12 a. p.
Terveyshoitolautakunnan kotidesinfektööri (Th. Glad), tel. 31 63.

Kaupungin kätilö:

M. Edelman, Kallio 3 linj. 1. T. 37 62.

Aluelääkäreitä

Tri **Elmgren,** Töölö Jonasberg. Tel. 3 94, kello 8—9 a. p. ja 3—4 i. p.
Tri **H. Ericson,** Hallituskatu 15, 9—10 ja 4—5.
Tri **Hästesko,** Ratak, 29, 9—10 ja 4—5.
Tri **Kuhlefelt,** Bulevardink. 7 klo 9—10 ja 5—6. T. 17 15.
Tri **Leontjeff,** Kallio 4:s linja n:o 1, klo 9—10 a. p. ja 4—5 i. p.
Tri **Rabergh,** Sörnäs, huvila Kivikko, klo 9—10 a. p. ja 5—6 i. p.

Lääkäreitä:

T:ri **V. Alfthan,** vatsa-, suoli-taut. rheum. Pohj. Espl. 39, klo 9-10 ja 4-6. Maanant. ja Torst. klo 7—9 i.-p. T. 44 39.
T:ri **Björkstén,** E.-Esplanadik. 12, (Vaasan pankin talo), 2—1/4 lastentautia.
T:ri **Max Buch,** vatsa- ja suolitauteja. 1/2 10—11. P. Robertink. 11.
T:ri **Cedercreutz,** Unionink. 4, 1/2 1—1/2 3 j. p.p. Tel. 1180.
T:ri **Chabbas,** P. Espl.-k. 25, 4—6 i.-p.
T:ri **Clopatt,** Unionink. 23, 1/2 1—1/2 2 ja 5—6 i.-p.
T:ri **Aug. Elmgren,** E. Espl.-k. 12 korva-, nenä- ja kurkkutaut. 11—12 a. p. ja 1/2 6—1/2 7 i. p.
T:ri **Forsman.** Hakas. k. 2. 8—9 e. pp., 5—7 j. pp. Iho- ja veneer. taut.
T:ri **Holmberg,** P. Makasiininк. 6. 1/2 1-2.
T:ri **Hällberg,** Aleks. k. 44. Voim., ortopeedinen laitos, kylpyl. nais. 12—1/2 3, herr. 1/2 8—1/2 11, 1/2 3—4, 6—8. Tel. 14 16.
T:ri **Hornborg,** Fredrikink. 28, matkoilla.
T:ri **Karvonen,** L. Rantak. 12, 8-9, 5-6.
T:ri **Rud. Kolster,** Erottaja 19. 9—10, 5—6.
T:ri **Taav. Laitinen,** Kluuvik. 4, 1-3 j.-p.
T:ri **Lindén,** Boulevardink. 13, 9—11, 5—6 virtsataut. i. p. T. 37 10.
T:ri **Lövegren,** I.-Heikink. 1, 5-6. T. 3364.
T:ri **J. Lojander,** 9-10, 5-7, Mikonk. 3, veneer. ja ihot.
T:ri **Meliin,** I. Rob. k. 46, 10—11, 5—6. Lastent. T. 2390.
T:ri **Parviainen.** Naistaut. 12—2. Erottaja 19.
T:ri **E. Schildt,** Boulevardink. 30, klo 10—12. Tel 29 23.
T:ri **Sibelius,** Ludvikink. 5, matkoilla.
T:ri **Stjernvall,** I. Robertink. 4, 1/2 11—1/2 12, 5—6. Hermot. T. 40 85.
Stockmann, Ludviikink. 5, ihotaut. 9—11 naisille keskiv. ja lauvant. 12—1.
T:ri **Silfvast,** Mikonk. 1, silmälääkäri, 10—11 a.-p. ja 6—7 i.-p. Tel. 8 70.
T:ri **W. Saxbäck,** Kasarmink. 23, kl. 12—1. Tel. 2270.
T:ri **Sipilä,** Annank. 25, 1—2, 5—1/2 7, tel. 22 41.
Tri **Tukiainen.** Siltasaaren k. 6 & 8, 12—1 e. pp. ja 6—7 j. pp., tel. 43 73.
T:ri **E. Wasenius,** Unioninkatu 22. naistentauteja 9—11 ja 2—3. T. 1 87.

Hammaslääkäreitä:

Aspelund Axel, Kasarmink. 25. 10—12 a. p., 2—3 ja 5—6 i. p.
A. v. Fieandt, Kasarmink. 44. 12—2, 5—6. T. 1182.
R:va **Karvonen,** L. Rantak. 12, k:lo 11—12.
Lundholm, Korkeav. 36 kl 11—1 ja 5—6. Köyhille maksutta 1—2. T. 20 29.
Mellenius, P. Esplanadik. 31, 11-2, 5-6.
Westphal, Erott. apteekki-talo. 11-2, 5-6.
E. Wasenius, Kasarmik. 44, 10—1. 5—8. Tel. 11 82.

Hierojia ja voimistelijoita:

T:ri **Axel F. Hellsten,** Mariank. 12 6—7 j. p.
Mauri Hellsten, L. Heikink. 8. Tel. 2426.

Eläinlääkäreitä:

Allan Höijer } Helsingin Eläinklinikka 1/2 10-1. Siltasaar. k. 10, t. 1455.
Lindström, Fredr. k. 27, 9-1/2 11, t. 5 85.

Asianajajakonttoria:

Aksel Alander, Mikonkatu 7. Tel. 18 72, 42 14, k:lo 1/2 10—4.
Böök & Poppius, Mikonkatu 3, 9—1, 5—6. Tel. 25 22.
Castrén & Snellman, Aleksanterink. 42, 1/2 10—4.
Carlson & Hällfors, Unionink 22. T. 18 45. 10—3.

Jonas Castrén, Erottaja 4, 10—2 ja 5—7. Tel. 12 85
Dittmar & Indrenius, Unionink. 30 10—1/4, t. 11 78.
Alarik Hernberg, Aleksanterink. 21 10—1/2 4. T. 21 81.
Niklander & Gottleben, Uudenmaank. 9, tel. 29 50. 10—11 a.-p.
John Svanljung, Erottajakatu 2, k:lo 10—1/2 4.
Vilho Selin, Uudenmaankatu 15, 1/2 9—1/2 11, 4—6.
Gösta Sohlström, Elisab.-k. 4 k. 9—11 1/2 5—1/2 6. Alanderin villa Sörn. klo 6—7.
Frans L. Stoltin toimisto **Porissa.** Lakiasioit. ja kaupanvälityst.
Wallén & Backberg, I. Heikink. 1, 10—1 ja 5—7. Tel. 26 45.
de la Chapelle, Tähtitornik. 14. 9—1/2 11, 4—6. Tel. 27 40.

Kielenkääntäjiä:

Perret & Akerblom, Valant. kielenk. Konttoriaika 10—11 a.-p., 5—6 i.-p. Tel. 40 42.

Vakuutuslaitoksia.

FENNIA Palovak. os. yht. Pääkontt. Unionink. 25, av. 10—4. Tel.: johtok. 398, toim. 206.

PATRIA Tapaturma-vak.-osakeyht. Pääkonttori Unionink. 25. Tel. Av. 10—4.

POHJOLA Palovak Osake Yhtiö. Telef. 627, Aleks. k 42. Av. k:lo 9—5.

KULLERVO Tapaturma-vak. O. Y. Telefooni 27. Aleksanterinkatu 42.

SKANDIA Palovak. osake yhtiö. Asiam. Schildt & Hallberg. Aleksanterink. 15.

Suomen Sahanomistajain Palovakuutusyhtiö Helsingissä, konttori Unioninkatu n:o 28, avoinna 10—1/.

Thule, Henkivak.-osakeyht., Tukholma, kenraaliagentti O. Th. Wiederholm, Helsinki, Antinkatu 1.

SKÅNE Palo- ja Henkivakuutus Osakeyhtiö
Pääasiamies **G. F. Carlander.** Läntinen rantakatu N:o 18.

Victoria Henkivakuutusyhtiö. Asiamies E. A. Hjelt, Helsinki, Rauhankatu 13. Telef. 945.

Vakuutuskonttori. Palo- ja tapaturmavak. Kont. P. Makasiinink. 1., kl. 10-4, t. 231.

Ensimäinen Venäläinen vakuutusyhtiö vuodelta 1827.

Ortopedinen- ja lääkekylpylaitos (T:ri K. V. Hällberg), Aleksanterink. 44. Telef. 14 16.

Yömaja miehille, Pursimiehenk. 10., avoinna k:lo 1/2 8 a.-p. — 10 i.-p., ja naisille Albertink. 4, avoinna koko päivän k:lo 1/2 12 ill

Kansanvalistus-seura, Vuorik. 9. T. 632. Jäsenmaksu Smk. 3: — à 6: —. Hintal. ilm.

Helsingin Anniskeluosakeyhtiön Vähittäinmyyntipaikat:

N:o 1 Kluuvikatu 5
„ 2 Antinkatu 15
„ 3 Faabianinkatu 10
} avoinna kaikk. arkipäivinä k:lo 9 a. p.—6 i. p

Myytävänä.

Käyttäkää yksinomaan hyviä kotimaisia saippua- ja kynttilävalmisteitamme.
Kansan saippuatehdas osakeyhtiö.

Suomen Kansan
yksityisnumerot maksavat
10 penniä.

Suositamme

Beirutski

paperossejamme.

P. C. Rettig & C:o.
Turku.

Polttakaa minun kauppaan laskemiani

Skandinaviska ja Toveri

aperossia, jotka avat valmistetut puhtaasta Turkin tupakasta sekä minun entuudestaan hyviksi tunnetuita:

Dybeck Jaka, Concurrens, Extra, Viola, Tilaus, Kaleva, Cronje, Vellamo

y. m., y. m.

Huom.! Toveri kestää kaiken kilpailun, katsomatta sen halpaan hintaan 30 p:niä 25 kpl.
Toppamahorkkaa valmistettu parhaasta Panskan tupakasta.

Kunnioituksella
F. Sergejeff.

Rautaa ja Terästä. Rautatavaroita. Metalleja. Maalarinvärejä ja Öljyjä.
Rakennustarpeita. Työkaluja. Koneita raudan käsittelyä varten. Koneöljyjä ja pakkauksia.
Kemiallisia tarpeita. Pumppuja. Letkuja. Hihnoja. Köysiä. Nostoväkipyöriä. Nostovipusimia. Urhelluesineitä y. m.

Seth Sohlbergin
Rauta- ja Värikauppa Viipurissa.

Naulatehdas, Galvanoimistehdas, Asfalttihuopatehdas, Levynpanimo.

Tehdas sinkkyjen, vaakojen, ruiskujen, porttien, aitojen, palopertaitten, kiosettien, saranoitten y. m. valmistamista varten.

Valmistaa putkikaivoja, putkenpanemisia, kattamisia ja kaiverruksia y. m.

Ph. U. Strengberg & Cos Aktiebolag

Pietarsaaressa

suosittaa kaikkialla hyviksi tunnettuja Tupakka-teoksiansa

Sikaareja, Piippu-tupakkaa, Suutupakkaa, Nuuskaa ja Paperosseja.

Viimeksi mainitusta lienee

Meteor **hyvään** lajiinsa katsoen maamme **huokein** paperossilaji.

MAKUJATUURIA tämän lehden konttorissa.

Käyttäkää
Viipurin tehdas osakeyhtiön
hyviksi tunnetuita valmisteita
Kankaita
— ja —
Dohveleita
joita on saatavana useimmilla maamme kauppiailla.

Arvoisalle yleisölle saamme ilmoittaa, että uusi tehtaamme jo viime vuoden alusta alkaen on ollut täydessä käynnissä.

HUOM.! Koneet uusimmat ja parhaimmat viimeisten keksintöjen mukaan parannetut.

Tehtaamme tuotteita

pumpulikankaita ja -lankoja . . .

parhaimman laatuisia kaikilla hyvin varustetuilla herroilla kauppiailla.

Björneborgs Bomullsmanufaktur Aktiebolag — Porin Puuvillateollisuus Osakeyhtiö.

Henrik Gabriel Porthanin satawuotismuistoa

wietetään tänään maassamme, sillä juuri sata wuotta on ummelleen tänä päiwänä kulunut siitä, kun kuoli suomalaisen historian isä, Turun akatemian kaunopuheen professori, kotimaisen tutkimuksen johtaja ja unohtumaton työntekijä Henrik Gabriel Porthan. Mutta selwemmin kuin Henrik Gabriel Porthanin kuollessa Suomen kansa nyt käsittää hänen elämäntyönsä arwon ja merkityksen, nähtyään ne runsaat hedelmät, jotka siitä työstä owat kaswaneet. Eikä ole tämä kansa ollut kiitollisuuttaan suuren wainajan muistolle osottamatta. Jo neljäkymmentä wuotta sitten pystytettiin Turkuun Porthanin kuwapatsas, ensimäinen, joka suomalaiselle miehelle on pystytetty.

Syntynyt oli Porthan wuonna 1739. Wiitasaarella, jossa hänen isänsä siihen aikaan oli pappina. Kuitenkin tuli isä muutaman wuoden perästä mielenhäiriöön, joka onnettomuus hajoitti hänen perheensä. Henrik Gabriel joutui enojensa kaswatiksi ja oleskeli lapsena Kruununkylässä, saaden siellä kotiopetusta, kunnes tuli ylioppilaaksi 1754. Maisteriksi tuli hän 1760 ja kaunopuheen dosentiksi 1762, nimitettiin yliopiston kirjaston hoitajaksi 1772 ja roomalaisen kirjallisuuden professoriksi 1777, jossa wirassa pysyi kuolemaansa asti.

Porthan oli siis syntynyt aikana jolloin ei itsetietoista Suomen kansaa ollut wielä olemassa. Se ei tuntenut omaa menneisyyttään, eikä sillä siis ollut mitään pohjaa, mille tulewaisuus oli rakennettawa. Se ei tajunnut omaa henkensä ääntä, eikä siinä sen wuoksi woinut syttyä intoa ja syntyä woimaa omintakeisen edistyksen työhön. Mutta kansamme käytännöllinen hyöty oli juuri tähän aikaan isänmaanystäwäin tunnussana. Sen omaksui Porthankin elämänsä päämääräksi, sille hän wiime sijassa omisti pitkät yliopistolliset lukukautensa ja lyhyet kesälomansa, arkipäiwäisen opetuksensa ja sywälliset tutkimuksensa, koko elämänsä yhtämittaisen, hellittämättömän työn. Ei ollut hänen toiminnassaan niin wähäarwoista tehtäwää, eikä työtä niin halpaa, ettei se, samalla kuin lähintä tarkoitustaan wastasi, olisi koko maamme onnea osaltansa ollut edistämässä. Kansamme onni oli nimittäin alati eläwänä hänen mielessänsä, se liittyi hänen yksityisimpiin toiweisiinsa ja sisimpiin pyyteisiinsä, sen tähden hän unohti itsensä ja sulautui täysin työhönsä.

Tutkien ja walaisten kansamme historiaa, keräillen sen luomaa runoutta, selwittäen suomen kielen säännöjä ja edistäen sen wiljelemistä, kooten sen sanawarastoa, esittäen keinoja kansan taloudellisen tilan kohottamiseksi, laski Porthan uutteralla ja nerokkaalla työllään warman pohjan suomalaisen kansallisuuden wastaiselle kehitykselle, joka ilman tätä pohjaa olisi ollut mahdoton. Porthanin hengen herättämiä owat kaikki ne miehet olleet, jotka A. J. Arwidssonista alkaen owat suomalaisen kansallisuuden luomiseksi ja wahwistamiseksi suuren työnsä tehneet ja nykyisen itsetietoisen Suomen kansan kaswattaneet, joka ennen Porthanin aikaa oli kaswanut kuin metsään heitetty lapsi, tuskin tietäen, että sillä oli oma nimi.

Kansamme eleli näihin aikoihin puolittain hyleksittynä ja halweksittuna tuntematttomilla sydänmaillaan itsekseen sen walistuksesta ei wälitetty ja sen syntyperästäkin oli wäärät käsitykset ja sen soinnukas kieli oli kokonaan wiljelystä wailla. Mutta Porthan oli ottanut etsiäkseen kansamme todellisen luonteen etuineen ja puutteineen ottaa selwän sen oikeasta syntyperästä, jonka wuoksi hän uhrasikin kaiken elämänsä perinpohjaisten tietojen kokoomiseen ja kansamme aikuisemman olemuksen tutkimiseen. Akademian kirjastonhoitajana ollessaan kokosi hän sitäwarten kaikki maatamme koskemat kirjat ja kirjoitukset, joiden mukaan hän sitten alkoi historiamme luomisen. Hänen ensimäinen teoksensa tällä alalla oli samaisen kirjaston historia, joka julaistiin wäitöskirjain muodossa. „Juustenin piispainkronikka selityksineen", Porthanin pääteos, joka teki käänteen Suomen historian tutkimuksessa, käsittää 56 wihkoa, yhteensä 812 siwua. Siihen owat koottuina kaikki silloin saatawissa olleet tiedot, jotka walaisewat Suomen kansan wanhinta historiaa, sen yhteiskunta- ja kulttuuri-asemaa ennen ruotsalaista walloitusta sekä sen seuraawia waiheita uskonpuhdistukseen asti. Tärkeitä Suomen historialle owat niinikään hänen kirjoituksensa Pirkkalaisista, Kainulaisista, Porwoon kaupungin historiasta, kertomus uusista Watikaanin arkistosta Roomasta hankituista lisistä pohjoismaiden historiaan sekä erityinen kokoelma asiakirjoja Suomen historian walaisemiseksi. — Jo dosenttina ollessaan oli Porthan alkanut julaista teosta „Suomalaisesta runoudesta", joka muutamien muiden samansuuntaisten julkaisujen ohessa ensin käänsi siwistyneen maailman huo-

mion suomalaiseen kansanrunouteen ja sen sisältämiin henkisiin aarteisiin. Niinikään julkaisi hän suomen kielioppia ja sen eri murteita koskewia tutkimuksia. Useimmat hänen teoksensa owat silloisen tawan mukaan latinaksi kirjoitetut.

Perustamalla Aurora-seuran koetti hän innostuttaa maamme siwistynyttä yleisöä kansalliseen tutkimukseen ja seuran sanomalehtien toimittajana toi hän tämän tutkimuksen tuloksia ilmi. Yliopistollisella opetuksellaan opetti Porthan ylioppilaita olemaan maallensa hyödyksi. Hän antoi heille juuri niitä tietoja, joita he tarwitsiwat wirkamiehinä kansan keskuudessa toimiakseen, hän kehotti heitä uhraamaan itsekkäät pyrkeensä yleisedun tähden. Ja hän koetti muowailla heidän olemuksensa sellaiseksi, että he hywin menestyen woisiwat elää kansalaihmistensä parissa. Tunnollisuus kaikessa oli opettajan tärkein neuwo. Piti warowasti ja tasapuolisesti muodostaa mielipiteensä, ei wiehättyä ensi innostuksen wallassa mitään hywäksymään eikä hylkäämään, ei pitänyt kewytmielisesti eksyä erehtymiin eikä ajattelemattomaan toimintaan. Tunnollisesti piti toimia, tunnollisesti itseään ja tunnollisesti muita kohtaan.

Näin waikutti Porthan nuoreen sukupolween ja yleensä aikalaisiinsa sen isänmaallisen hengen ja sen rakkauden kautta kotimaan historiaan, maantieteeseen, muinaistutkimukseen ja kieleen, jonka hän yliopiston nuorisossa herätti, walmistaen sitä kunnolla kestämään ne waikeat waiheet, jotka kansallemme tulossa oliwat. Hänen oppinsa ja elämänkäsityksensä juurtui hänen oppilaisiinsa ja heidän kauttansa kansaan. Se tuli näkywiin kuuluisan runoilijamme Franzénin lauluissa ja innokkaan yliopistonopettajan, sittemmin arkkipiispan Jaakko Tengströmin toiminnassa, sitä saarnattiin kirkoissa kansalle ja nousewille sukupolwille koulupöytäin takaa.

J. W. Snellman lausuu eräässä w. 1861 julkaisemassaan kirjoituksessa „Mitä oli Porthan?" m. m. seuraawaa:

„Suomen kansa tahtoo nyt nähdä kansallistajuntansa ilmenewän ei ainoastaan kielessä, aikakirjoissa ja runoudessa, waan myöskin laeissaan ja laitoksissaan, kansalais- ja waltiollisessa toiminnassaan — tahtoo tietää tämän kaiken olewan sen omaa, Suomen kansan omaa.

Sanommeko siis, että Porthan on tämän kaiken aikaan saanut? Emme. Monet seikat owat myötäwaikuttaneet nykyisyyden luomisessa, ja se on sukupolwien työn hedelmä, sekä ennen Porthania että hänen jälkeensä. Mutta me sanomme, että Porthanin waltasi ennen kaikkia hänen aikalaisiaan ja woimakkaammin kuin muita se ‚näkymätön henki', suomalainen kansallishenki, josta edellä puhuttiin, ja että hän etupäässä ja selwimmin käsitti sen waatimuksen päästä tietämään olewansa suomalainen kansallishenki.

Tietoja Helsingistä.

— **Pääsywaatimukset tyttökouluihin.** Senaatti on päättänyt tehdä esityksen siitä, että määräys toisen kotimaisen kielen taidosta pääsywaatimuksena maamme tyttökoulujen ensimäiselle luokalle kumottaisiin.

— **Lapinmaan kartoittaminen.** Senaatti on päättänyt esittää myönnettäwäksi 8,000 mkan määrärahan wuosina 1905, 1906 ja 1907 Lapinmaan kartoittamista warten.

— **Nurmeksen suomalainen yhteiskoulu.** Senaatti on päättänyt esittää, että Nurmeksen suomalaisen yhteiskoulun kannatusyhdistykselle myönnettäisiin yleisistä waroista 50,000 mkan suuruinen kuoletuslaina. Wuotuismaksut olisiwat 4 %, josta 3 % korkoa ja 1 % kuoletusta. Sen ohella on senaatti päättänyt tehdä esityksen 20,000 mkan suuruisen apurahan myöntämisestä koulutalon rakentamiseen.

— **Lainoja kirkkojen korjauksiin.** Senaatti on kirkkojen korjauksia warten myöntänyt seuraawille seurakunnille yleisistä waroista allamainitut lainat, nimittäin Konginkankaan seurakunnalle 15,000 mk., Ilmajoen seurakunnalle 20,000 mk., Jalasjärwen seurakunnalle 5,000 mk., Uuraisten seurakunnalle 20,000 mk., Joutsenon seurakunnalle 15,000 mk., Pälkäneen seurakunnalle 30,000 mk., Pirkkalan seurakunnalle 40,000 mk. ja Joensuun seurakunnalle 75,000 mk. Lainoista maksetaan Konginkankaan, Ilmajoen, Jalasjärwen, Uuraisten ja Joutsenon seurakunnille myönnetyt kokonaisuudessaan tänä wuonna sekä Pälkäneen seurakunnalle 15,000 mk. w. 1904 ja 15,000 mk. w. 1905, Pirkkalan seurakunnalle 20,000 mk. tänä wuonna ja 20,000 mk. 1905 sekä Joensuun seurakunnalle 35,000 mk. tänä wuonna ja 40,000 mk. w. 1905.

Uuden kiwikirkon rakentamista warten on senaatti myöntänyt Rantasalmen seurakunnalle yleisistä waroista 50,000 mkan lainan, joka seurakunnalle maksetaan tänä wuonna.

— **Rahapaja.** W. 1902 lyötiin täkäläisessä rahapajassa 208,000 wiidenkolmatta pennin rahaa, joiden arwo on yhteensä 52,000 Smk. ja 1,920,000 pennin rahaa, joiden yhteinen arwo on 19,200 Smk. eli siis kaikkiaan 2,128,000 rahaa, arwoltaan yhteensä 71,200 Smk.

— **Wiipurin lukkari- ja urkurikoulu.** Wiipurin lukkari- ja urkurikoulun kannattamiseksi on senaatti myöntänyt 7,000 mk. wuodessa kolmeksi wuodeksi syysk. 1 p:stä 1904.

— **Wenäjän pääkonsulinwirasto Tukholmassa.** 2,000 mkan määräraha on myönnetty ylimääräisen sihteerin palkkaamiseksi Tukholmassa olewaan Wenäjän pääkonsuliwirastoon, ja on tämän henkilön omattawa tarpeellinen taito sekä suomen että ruotsinkielessä.

— **Muoto- ja rintakuwat oppilaitoksissa.** Sen johdosta että wiime tammik. 21 p. annetun armollisen määräyksen mukaan maan oppilaitoksiin ei saa ripustaa eikä asettaa muita muoto- jo rintakuwia kuin niitä, jotka esittäwät Wenäjän Keisarilliseen perheeseen kuuluwia henkilöitä, jollei tarkoitusta warten ole hankittu erityistä lupaa, ja kun tämä määräys koskee myöskin niitä muoto- ja rintakuwia, jotka nykyänsä oppilaitoksissa owat, kehottaa koulutoimen ylihallitus kiertokirjeessä alaistensa oppilaitosten johtajia ja johtajattaria wiipymättä ja wiimeistään ennen t. k. 25 p:ää ylihallitukselle lähettämään tiedonannon niistä muoto- ja rintakuwista, jotka tätä nykyä ehkä owat olemassa oppilaitoksissa ja jotka esittäwät muita kuin Keisarilliseen perheeseen kuuluwia henkilöitä.

— **Lyseoitten uudet lukusuunnitelmat.** Waltion ja yksityisten alkeisopistojen johtajille ja johtajattarille on kouluylihallitus lähettänyt seuraawan kiertokirjenn:

Ylihallitukselle osotetussa wiime helmikuun 11 p:nä päiwätyssä kirjeessä on senaatti määrännyt, että 26 p:nä heinäkuuta 1903 annetulla armollisella asetuksella Suomen klassilliille ja reaalilyseoille wahwistetut lukusuunnitelmat owat otettawat täydellisesti käytäntöön kaikissa oppilaitoksissa sekä wenäjänkielen opetukseen nähden niiden weroisissa waltion awustamissa kouluissa, ensi syyskuun 1 p:stä, kuitenkin sillä rajoituksella klassillisiin lyseoihin nähden että ne oppilaat, jotka tätä nykyä VI ja VII luokalla lukewat kreikankieltä, saawat jatkaa opintojaan VII ja VIII luokalla semmoisen klassillisten lyseoiden opetusuunnitelman mukaan, joissa kreikankielen opetus on pakollinen, eli siis kolmena tuntina kreikan- ja kahtena tuntina wenäjänkielessä wiimemainituilla kahdella luokalla; mikä Teille tiedoksi ja noudatettawaksi täten ilmoitetaan.

— **Säännöt** on senaatti wahwistanut Wiipurin sotilasmetsästyshyödistykselle

— **Helsingin suomalainen tyttökoulu.** Talonmiehen palkkaamiseen Helsingin suomalaisen tyttökoulun taloon on senaatti myöntänyt 400 mk. sekä toisen siiwoojattaren palkkaamiseen niinikään 400 mk. wuodessa. Sen ohessa on senaatti antanut koulunylihallituksen toimeksi ryhtyä toimiin koulun wahtimestarille ja lämmittäjälle kuuluneiden huoneustojen muuttamiseksi luokkahuoneiksi

Koulun wahtimestarille ja lämmittäjälle on senaatti myöntänyt wuokra-apua 800 mk. ja yhdelle siiwoojattarelle 400 mk. wuodessa.

— **Porthan juhlat.** Yliopiston puolesta laskee tänään seppeleen Porthanin haudalle Turussa professori F. Gustafsson. — Ylioppilaskunnan puolesta menee sinne lähetystö, johon kuuluwat ylioppilaskunnan puheenjohtaja toht. H. Ojansuu, ylipp. E. Porthan (uusmaal.), maisterit A. Thulé (hämäl.), M. Lindkwist (satak.), E. J. Rehnbäck (pohjal.), M. Pennanen (sawokarj.) ja ylioppilaat P. Schlütter (turkul.) ja H. Lawonius (wiipur.) Kuten mainittu menee lähetystön mukana myöskin kolminkertainen kwartetti ylioppilaslaulajia.

Seppeleitä lasketaan myöskin pohjalaisen, sawokarjalaisen ja turkulaisen osakunnan puolesta.

Pääkaupungissa wiettäwät Porthan-muistojuhlia, kuten ennen on mainittu, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura omassa talossaan k:lo 6 i.-p., Ruotsalainen kirjallisuusseura yliopistossa k:lo 3 i.-p. ja ylioppilaskunta ylioppilastalossa k:lo 12 päiwällä.

Helsingin nuorisoseuran kokouksessa tänään pitää toht. G. Palander esitelmän Porthanin elämästä ja toiminnasta. Kokouksen ohjelma on muutenkin järjestetty päiwän merkitystä wastaawaksi.

— **Kiinni saatu miehentappaja.** Maanantain wastaisena yönä sai kaksi etsiwää poliisia Malmin asemalta parin kilometrin päässä olewasta metsätorpasta kiinni ulkotyömiehen Heikki Optatus Lindroosin, joka puukoniskulla t. k. 5 p. tappoi seppä A. F. Sundmanin Jolla Roopertinkadulla. Poliisikuulustelussa selitti L. joutuneensa riitaan Sundmanin kanssa eräässä rawintolassa. Kun S. kadulla hyökkäsi hänen kimppuunsa, ojensi hän weitsen, johon S. haawoitti itsensä. Waikka Sundman oli jo haawoitettu, sai hän kumminkin painiskellessa kadulla Lindroosin allensa. — L. on syntynyt Tuusulassa 1877 ja naimaton.

— **Raitiotie- ja omnibus-osakeyhtiön** wuokkertomus on nyt walmistunut. Hbl:n julkaiseman kertomuksen mukaan on liikenne yhtiön radoilla w. 1903 suuresti lisääntynyt. Kewäällä ja syksyllä on lauantai- ja sunnuntai-iltapäiwinä matkustajatulwa ollut niin suuri, että rautatientorin linjalle on täytynyt panna ylimääräinen waunu. Kesän aikana jatkettiin raide Mariankadulta Katajanokalle (375 m., maksoi 16,444 mk. 10 p.). Liikennetulot oliwat w. 1903 505,479 mk. 98 p., wastaten 442,681 mk. 94 p. w. 1902, joten lisäys wiime wuonna oli 62,798 mk. 4 p. — Keskitulo waunukilometriltä oli 32,33 penniä.

Tuloja oli yhtiöllä wiime wuonna kaikkiaan 516,065 mk. 61 p. ja menoja 430,071 mk. 79 p, joista hallinto- ja konttorimenoja 31,407 mk. 57 p., liikennekuluja 134,174 mk. 74 p., waunujen kunnossapitoon ja puhdistukseen 56,517 mk. 86 p., wakuutusmaksuihin 12,256 mk. 49 p. ja korkoihin 72,598 mk. 82 p. Puhdas woitto on 85,993 mk. 82 p.

Henkilökunta on ollut tapaturmawakuutettu Patriassa 108,000 markasta. Yksi henkilö on saanut wuoden kuluessa wahingonkorwausta 82 mk. 50 penniä.

Wuosiwoitto ehdotetaan jaettawaksi siten, että wararahastoon siirretään 3,761 mk. 32 p., poistoihin käytetään 19,793 mk. 82 p. sekä osakkeenomistajille jaetaan 5 prosentti pääomalle eli 62,500 mk.

Kertomuksessa mainitaan myös, että koska raitiotieliikenne nyt näyttää rupeawan wilkastumaan ja tulewaisuus taatulta, ajatus woitto-osuuden jakamisesta henkilökunnalle woitanee wähitellen toteuttaa. Johtokunta ehdottaa, että 15 prosentti wuosiwoitosta jaettaisiin niille henkilöille, paitsi toimitusjohtajaa, jotka owat kuukauspalkalla yhtiön palweluksessa. Woitto, johon palweluskunta pääsisi osalliseksi, olisi laskettawa samojen perusteiden mukaan kuin tähän saakka siten että wähennetään puhtaat poistot mutta ei kuoletusta. Woitto-osuutta jaettaessa olisi otettawa huomioon palkansaajan palwelusajan pituus. Tähän nähden ehdotetaan palkansaajat jaettawiksi kolmeen ryhmään 1) ne, jotka owat olleet yhtiön palweluksessa päälle 10 wuotta; 2) ne, jotka owat olleet palweluksessa 5—10 wuotta ja 3) ne, jotka owat olleet palweluksessa wähemmän kuin 5 wuotta.

Nämä ryhmät nauttisiwat woitto-osuutta suhteessa 3:2:1 laskettuna wuosipalkan mukaan.

Johtokunta ehdottaa, että osuus yhtiön wuosiwoittoon yllämainituilla perusteilla myönnettäisiin henkilökunnalle kuukauden kuluttua siitä yhtiökokouksesta, jossa asia on päätetty.

Johtokunta ilmoittaa lopuksi, että on teetetty piirustukset työwäen asuntoja warten Roosanhuwilan alueelle ja että johtokunta on anonut waltuusmiehiltä saada ostaa sen osan huwilan aluetta, joka tarwitaan yhtiön liikennettä warten.

— **Amerikan suomalaiset.** Useimmat niistä jotka ottiwat osaa espanjalais-amerikalaiseen sotaan, owat saaneet eläkkeitä. M. m. on maamiehemme J. G. Sand saanut 6 dollarin eläkkeen kuukaudessa laskettuna sodan lopusta saakka. Nyt hän saa siis yhdellä kertaa nostaa noin 350 dollaria. — Tohtori J. Lindgren, joka saapui tammikuun alussa Amerikaan, aikoo lopullisesti asettua Brooklyniin. — Suomalainen kansallisyhdistys Pyrintö St Louisissa Mo. wietti J. L. Runebergin 100-wuotispäiwää isänmaallisella juhlalla Puheita pidettiin suomeksi ja ruotsiksi ja Runebergin runoja lausuttiin. Ohjelmassa oli wielä laulua ja soittoa sekä ruotsalaisen hra Nyqwistin laatima runo Suomelle.

K. O. Tannerin jäljet Fredriksbergissä.

Fredriksbergin työwäenyhdistyksen johtokunta antoi kokouksessaan wiime keskiwiikkona maisteri Roineelle waltuuden ilmoittaa Tannerin, Reinbergin y. m. yhdistyksen entisten toimimiesten teosta yleiselle syyttäjälle.

Tästä toimenpiteestä on olemassa aikaisempi yhdistyksen päätös ja useampiakin johtokunnan päätöksiä, joista eräässä wiime syyskuussa tehdyssä sanotaan: „Tannerin petkutusasiaa perille wiemään walittiin hra Koponen hra Auerin kanssa wallesmannille."

Tuuma on kuitenkin tähän asti jäänyt toteuttamatta.

Johtokunnan wiimeinen päätös oli kuuluwa:

Pöytäkirja Fredriksbergin Työwäenyhdistyksen johtokunnan kokouksessa Fredriksbergissä 9 p. maalisk. 1904. Läsnä J. G. Lilja, K. Koponen, W. Wirtanen, K. Laaksonen, S. Hoffrén, A. Salo.

Koska yhdistyksen entinen puheenjohtaja K. O. Tanner ja G. Reinberg eiwät olleet yhdistykselle korwanneet niitä eriä, jotka he herrojen J. Auerin ja J. Laukkasen toimittaman tilintarkastuksen mukaan, olisiwat olleet welwolliset „Aatteemme" komitean rahastonhoitajalle luowuttamaan ja joita he eiwät olleet woineet tyydyttäwästi tilittää ja koska oli wielä perästäpäin löydetty estraadin alle kätketyitä, rahakirjeitä, joista hrat Tanner ja Reinberg oliwat anastaneet rahat, niin päätettiin yhdistyksen aikaisemmin tekemän päätöksen mukaan nostaa kanne herroja Tanneria ja Reinbergiä wastaan. Asiaa wiralliselle syyttäjälle ilmiantamaan päätettiin waltuuttaa maisteri Reinhold Roine, joka kirjanpitoon perehtyneenä hywin kykenisi asian selwittämään ja hänä wastaan nostetun painokanteen wuoksi siihen muutenkin on perehtynyt.

Tähän ilmiantoon olisi myös yhdistettäwä edeswastuuwaatimus herra Tannerille iltamasta hätäaputarkoituksia warten, jonka w. 1903 pidetyn iltaman tuloja hra Tanner ei ollut tilittänyt.

Koska herra Lepistö ei ollut tehtailija Bonsdroffille suorittanut koko sitä määrää, jonka „Aatteemme" komitean kasööri sitä tarkoitusta warten oli hänelle uskonut, päätettiin, että maisteri Roine saisi yleiselle syyttäjälle myös antaa ilmi hänen tekonsa.

Kun A. Kempe ei myöskään ollut tilittänyt mielenosotusrekestä merkkien lunastuksesta kantamiaan rahoja, päätettiin, että maisteri Roine saisi ryhtyä samoihin toimenpiteisiin häntä wastaan.

J. G. Lilja. K. Koponen.
Puheenjohtaja. Kirjuri.

Jäljennöksen oikeaksi todistawat:
A. Hakkarainen. W. Alkio.

Tietysti oli otaksuttawa, että hra Tanner ja hänen ystäwänsä taas lähtisiwät liikkeelle hänä pelastamaan ansaitusta edeswastuusta. Niin räikeää menettelyä kuin nämä herrat sitte noudattiwat, ei kumminkaan olisi osannut odottaa. Olihan tässä kysymyksessä rikosasia ja onhan laki puoluenäkökohtien yläpuolella. Yhdistyksen warsinaiset jäsenet, joihin kuuluu waatimatonta wäkeä, raskaita työn raataja, oliwat tässä asiassa kyllä warmalla kannalla. Tahdottiin saattamalla syylliset edeswastuusen osoittaa, että rehellisyys on wälttämätön ennen kaikkia työwäen asian alalla. Mutta heitä wastaan asettuiwat juonittelemaan ammattiagitaattorit, jotka ewät itse tee työtä waan eläwät työkansan kustannuksella. Wiime sunnuntaiksi oli hommattu yhdistyksen ylimääräinen kokous ja siellä waatiwat Tannerin ystäwät, sekeat puolueagitaattorit etupäässä Ruotsalaisen työwäenliiton edustajana saapuwilla olewa hra J. Käcklund, että johtokunnan päätös purettaisiin, wedoten yhdistyksen säännöissä olewaan pykälään, jossa sanotaan, että riitaisuudet yhdistyksen jäsenten wälillä owat sowintolautakunnan ratkaistawat. Tästä huolimatta yhdistys ensin päätti hywäksyä johtokunnan toimenpiteen. Silloin uhkasi hra Käcklund, että Ruotsalainen työwäenliitto, johon yhdistys haaraosastona kuuluu, ottaa **siltä säännöt pois ja lakkauttaa koko yhdistyksen**, ellei päätöstä muuteta. Täten saatiin aikaan uusi päätös, jolla johtokunnan antama waltakirja peruutettiin. Kuusi jäsentä ei kumminkaan tahtonut äänestykseen ottaa osaa, koska heitä uhkaus loukkasi ja koska he pitiwät Tannerin asian suoranaisena rikosasiana.

Maisteri Roineelle lähetettiin nyt kiiruumman kautta pöytäkirjan ote waatimuksella, että hän waltakirjan lähettäisi takaisin. Maisteri Roine oli sen kumminkin jo lähettänyt nimismiehelle. Kun maisteri Roine sen ohessa oli kuwernööriltä nimenomaan anonut, että yhdistys welwoitettaisiin ilmiantamaan asia syyttäjälle, ja kuwernööri oli siitä päätöksen antanut, niin oli koko sowintohomma aiwan myöhästynyt ja sitä paitsi täsjä soweltumaton.

Eilisiltana piti asianomainen nimismies maisteri Roineen saapuwilla ollessa poliisitutkinnon kanteen nostamista warten. Hrat Tanner ja Reinberg koettiwat enfin wedota sowintolautakunnan odotettawaan lausuntoon, mutta heille selitettiin, että asia on rikosasia ja että yhdistys on wirallisten walwonnan alainen. Sittemmin hrat T. ja R. tunnustiwat, etteiwät he enää olekaan yhdistyksen jäseniä, joten ei sowintolautakunta heihin lainkaan woi soweltua. Tanner myönsi tulot, joiden tilitystä puutteellisesti moitittiin, lähes seitsemäksi sadaksi markaksi. Reinberg sanoi merkinneensä tileihin kaikki rahakirjeet, mitä Tanner hänelle oli näyttänyt. Tanner myönsi myös, että hän oli käskenyt Reinbergin poltaa kirjeet, koska niitä ei muka tarwittu. Todistajien kuulustelusta selweni muun muassa, että kolme aikaisemmin löydettyä kirjettä, joista hra Tanner, samoin kuin myöhemmistä, oli rahat ottanut, oliwat häwinneet, kun niitä piti nimismiehelle wietämään. Ainoastaan joku lapsi oli osannut sanoa, että muudan „setä" oli ottanut papereita isän laatikosta. Tod. kuulustelussa selweni myös että wiime sunnuntain kokouksessa oli aikaansaatu tuo nahkapäätös „sowinnosta" uhkauksilla yhdistystä wastaan. Maisteri Roine huomautti myös, että kun siwulliset oliwat kärsineet wahinkoa Tannerin tekemän welkojen takia, ei asia ollenkaan koskenut yksinomattain yhdistystä.

Nimismies, herra Thesman otti tarkastettawaksi sekä yhdistyksen että sen rakennuskomitean pöytäkirjat ja kaikki kuitit mitä oli saatawissa ja huomautti, että yhdistys oli wiranomaisten walwonnan alainen, seisoipa sen säännöissä mitä tahansa.

Juttu tulee piakkoin otettawaksi esille ylimääräisissä käräjissä.

Pikku uutisia.

— *Henkikirjoitus* toimitetaan täällä tänään k:lo 10 a. p.—12 a.-p. kortteleista 18 Karhu, 19 Peura, 20 Uroshirwi, 21 Metsäwuohi, 24 Kiwikauris, 25 Oinas; k:lo 1 i. p.—3 i.-p. kortteleista 22 Pukki, 23 Lammas, 26 Härkä; k:lo 5 i.-p.—7 i.-p. kortteleista 29 Nikolainkirkko, 30 Jalopeura, 31 Sarwikuono, 43 Wenäjän kirkko ja Suomen pankki, 44 Wuohi, 45 Hewonen, 131 Tiikeri, 132 a Wäkiwiinatehdas Pitkänsillan luona.

*

— *Harwinaista.* Rautalammin Särkäsalossa Pykälämäellä kuoli nykyisin korkeaan ijän saawuttaneena wanha emäntä, joka miehensä kanssa uoin 50 wuotta sitten eli merkillisen päiwän. Silloin, näet, syntyi keille poikanen aamupäiwällä. Saman päiwän ehtoolla kerrottiin jonkun wirstan päässä olewassa Wälimäen talossa syntyneen tyttösen. Ukko silloin wirkkoi eukollensa, että no siellähän se tuon pojan emäntä sitten onkin.

Kului wuosia. Saman päiwäiset kasawawat ja wauristuwat. Jopa muuan Sumiaisten nuorimies huomaa Wälimäessä olewan syytä poiketa emäntä itselleen hakemassa. Asia onnistuu ja kolmasti kuulutetaan. Mutta nytpä huomaakin Pykälämäen wanhusten poika, että isäwanhan sana on menossa myttyyn ja hän kiireesti liikkeelle, ja — jo onnistui kuin onnistuikin Kuulutus peruutetaan. Uusi kuulutus laaditaan ja wielä tänä päiwänä tuolla mainitussa talossa elelewät nuot samanpäiwäiset, toisilleen jo ens'päiwänä merkityt. — Tulewaisuus näyttää suodaanko heidän kuinka yksin ajoin täältä yhteiseltä taipaleelta päästä pois.

Harwoinpa lienee wanhukset noin tarkoin saaneet harkita ja paikkansa pitäwästi ratkaista asioita kuin kerran Pykälämäellä tapahtui, sanoo K:la.

*

— *Löysi hylkeen pesän.* Tämän kuun 1 p. Alex Kurki Haapasaarelta oli jäällä hylkeen pyynnissä ja löysi hylkeen pesän. Pesän awattuansa, mikä ihme! sielläkös hylje mummo poikinensa pesässä, alkaen pärskyä wihaisesti wihollistaan wastaan, muka sillä henkeänsä säilyttääkseen. Mutta Kurki oiwa hylkeen pyytäjä antoikin kolauksen mummolle päähän, että heitti henkensä. Kurki pesää tarkastamaan, etsien syytä miksi ei hylje paennut ja kaikekti ihmeeksi huomasi että awanto oli jäätynyt kiinni, jonka kautta hylkeellä käwi tie omaan waltakuntaansa. Luultawasti hylje oli maannut niin pitkältä että awanto jäätyi, joka on hywin harwinainen tapaus. Näin sai Kurki hylkeen poikinensa.

*

— *Kahwiraittiudessa* on moni lapsi Kuortaneella. He rupeawat siihen määräyksi ajaksi. Tästä palkitsewat lasten wanhemmat heidät ostamalla jonkun waatteen, kirjan tai muuta. Jos lapset rikkowat raittiutensa, jäämät he palkitsematta. Täten estyy lapset oppimasta liialliselle kahwin juonnille. Sopiihan koettaa tätä keinoa muuallakin.

Uutisia maaseuduilta.

— **Kuiwat käräjät** alkoiwat Yli- ja Alahärmän käräjäkunnassa t. k. 15 p:nä. Käräjätalon wieressä olewa Waltiu oluttehdas oli nyt nimittäin sulettuna. Tällaisen „kaljalakon" on saanut toimeen kunta, herra kuwernöörin myötäwaikutuksella. Tehtaan omistajat kuuluwat hommaawan walitusta moisesta elinkeinon rajoittamisesta. Paikkakunnan poliisimiehet pelkäämät, että heitä tulee käräjän aikana kohtaamaan työnpuute. Sanotut käräjät tulewat kestämään 9 päiwää. Oikeuden puheenjohtajana on howioikeuden auskul. G. Lindberg.

— **Perusteellinen sanomalehdenlukija** on muuan ukko eräässä Etelä-Pohjanmaan pitäjässä. Ukko on jo useampana wuonna lukenut lehtiä ja joka sitäpaitsi on niitä merkillisiä ihmisiä, että hän lukee lehtensä kannesta kanteen, wähintäkään wälittämättä, puhuttiinpa kappaleessa nuorison rienoista tai wanhempien wakawista hommista. Sotauutiset lukee ukko oikein mielenkiinnolla. Niin on hän jo tehnyt entistenkin sotien aikana. Nyt on ukko hankkinut myöskin kaukaisen idän sotakartan ja tutkii tätä hywin tarkalla huolella. Kun tuossa kartassa oli sekä maa että meri saman wäristä, teki tämä pientä kiusaa wanhoille silmille. Tämän epäkohdan poistamiseksi keksi ukko sen keinon, että hän otti sinisen lyijykynän ja siweli siitä kaikki meren pienine lahtineenkin. Tawallisella lyijykynällä tummensi hän maan, se kun olisi muuten näyttänyt liian walkoselta tuon räikeän sinisen wieressä. Muutamat kaupungit, kuten esim. Port Arturin, Söulin y. m. on ukko kuwannut punaiseksi. Koko Korean wasenta rantaa pitkin on wedetty punanen wiiwa, jota tietysti jatketaan aina sen mukaan kuin sota laajenee. Kun ukolle saapuu uusi lehti, alkaa perinpohjainen tutkistelu, jota ei saa waimowäkikään hälinällään häiritä. Molempia siinä tutkitaan, sekä awiisia, että karttaa. Jokainen uusi nimi, joka lehdessä esiintyy, haetaan kartalta ja painetaan mieleen.

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Folkteaatterissa** on huomenna premiäärinä Zolan nelinäytöksinen draama Thérèse Raquin, joka on yksi tekijänsä kaikkein waikuttawimpia ja realistisimpia kuin myös psykoloogisesti sattuwimpia.

Erityistä huomiota kiinnittänee tämä premiääri syystä että nimiosassa esiintyy tohtorin rouwa Linda Neowius, joka wiime syksynä näytteli suurella menestyksellä Gorjkin „Pohjalla".

Osat owat jaetut seuraawasti:
Laurent — hra Troupp, Camille — hra Ingberg, Grivet — hra Österlund, Michand — hra Lindroos, rouwa Raquin — rouwa Roini, Susanne — rwa Lindfors.

— **Äsken ilmestynyttä kirjallisuutta** kustannusosakeyhtiö Otawan kustannuksella:

Th. Rein. J. V. Snellmanin elämä. 8 wihko, hinta 50 p.

Tilattawaksi tarjotaan:

Japani, *Maa ja Kansa*, parhaiden lähteiden mukaan toimittanut maisteri *J. E. Aro*, 6 wihkoa à 65 p:iä.

Suomalaiset Amerikassa, esittänyt *Akseli Järnefelt.* 10 wihkoa à 35 p:iä.

Boman & Karlssonin kustannuksella:

Pitkiksi puhteiksi IV, hinta 60 p:iä.

Kukistuwa suuruus, näytelmä kolmessa muutoksessa, kirj *Eino Haapanen.* Hinta 50 p:iä.

„Juhannus-iltana", laulunsekainen kansannäytelmä 1 näytöksessä, kirj. *Urho Haapanen.* Hinta 50 p:iä.

Mestari Muikkunen, pilanäytelmä kahdessa kuwauksessa, kirj. *Mikko Puhurinen.* Hinta 75 p:iä.

Rajamailla, kuwia ja säweliä, kirj. *Iiwo Härkönen.* Siw. 94, hinta 1: 50.

— **Porthan-julkaisuja.** Tänään Porthan-muistopäiwän kunniaksi on Kansanwalistusseura julaissut 200 siwun laajuisen elämäkerran *„Henrik Gabriel Porthan.* Elämäkerran luonnos. Kirjoittanut *Gunnar Palander.* Hinta 2 mk.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura on juhlapäiwäksi julaissut ensimäisen osan uutta sarjaa „Suomalaisuuden syntysanoja, kokoel-

ma kansallisten suurmiestemme kirjoituksia". Tämä 227 sivun laajuinen kirja sisältää *„Henrik Gabriel Porthanin tutkimuksia,* Suomentanut *Edv. Rein.*" Paitsi suomentajan esipuhetta ja johdantoa on siinä kirjoitukset „Suomalaisesta runoudesta". „Vanhojen suomalaisten tietoperäisestä ja käytännöllisestä taikauskosta" ja „Suomalaisten luullusta loitsutaidosta". Hintä 4 mk. 50 p.

Kumpaakin teosta kaunistaa Porthanin muotokuva.

Venäläiset lehdet.

— **Ruotsin-Norjan pääkonsuliksi** Pietariin on nimitetty kauppias August Teodor Frankenfeldt, kertovat Pietarin lehdet.

— **Kishinevin metelit.** Venäläinen sähkösanomatoimisto lennättää, että oikeusjuttu juutalaisvastaisista meteleistä Kishinevissä on päättynyt. 18 henkilöä 56:sta oli syytettynä murhasta, muut epäjärjestyksen toimeenpanemisesta. Syytetyistä, edelliseen ryhmään kuuluvista tuomittiin m. m. Rusvall neljäksi vuodeksi ja Bordijan kahdeksi vuodeksi kahdeksaksi kuukaudeksi pakkotyöhon erään juutalaispariskunnan murhasta. 15 henkilöä tuomittiin rangaistuspataljooniin vuodeksi ja kolme henkilöä neljäksi kuukaudeksi vankeuteen; 36 henkilöä vapautettiin.

— **Leo Tolstoi,** mikäli Moskovan lehdet tietävät kertoa, on ryhtynyt kirjoittamaan laveaa teosta Shakespearesta.

V. t. sotaministeri Saharovin lausuntoja sodasta.

Figaro julkaisee pietarilaisen kirjeenvaihtajansa keskustelun venäläisen pääesikunnan päällikön, nykyisen v. t. sotaministerin, kenraali Saharovin kanssa. Keskustelun on myöskin „St. Petersb. Herold" julaissut, ja kuuluu se seuraavasti.

Kirjeenvaihtaja kysyi, kuinka suuren miesjoukon Siperian rautatierata päivittäin kulettaa.

Kenraali ei vastaa kysymykseen suoraan, vaan sanoo: Me olemme siihen tyytyväisiä. Meidän joukkojemme keskittyminen käy päinsä säännöllisesti. Aluksi tapahtui viivytyksiä vaunujen puutteen tähden Baikaljärven tuolla puolen. Nyt on rautatielinja Baikaljärven jäällä toimessa ja me viemme sinne 120 veturia ja 2,000 vaunua.

Kirjeenvaihtaja kysyy: Joko te tiedätte, miten paljo lähetätte joukkoja Mandshuriaan?

Kenraali: Niin paljo kuin tarvitaan.

Kirjeenvaihtaja: Puhutaan 400,000 miehestä, eikö siinä ole liikaa?

Kenraali: 400,000 miestä on vähin määrä, kenties lähetämme enemmän, jos on tarpeen, mutta emme missään tapauksessa vähempää.

Kirjeenvaihtaja: Uskotteko te japanilaisten voivan laskea maihin enemmän kuin 200,000 tai 250,000 miestä?

Kenraali: Ei, sitä minä en usko. Heidän vakinainen armeijansa on 156,000 miehen suuruinen. Heillä on hyvä jalkaväki, hyvin vähän ratsuväkeä, paljo tykistöä ja insinööriväkeä. Heillä on myös maanpuolustusarmeija, mutta kuka tietää, minkä arvoinen se on. Kaikissa tapauksissa se on käytettävä selkäsuojana Koreassa, ja minä en luule heidän voivan asettaa sotarintaan enemmän kuin 200,000 miestä.

Kirjeenvaihtaja: Venäjä tarvitsee aikaa kulettaakseen koko armeijansa?

Kenraali: Epäilemättä useampia kuukausia; se ei haittaa.

Kirjeenvaihtaja: Sota siis kestää kauvan?

Kenraali: Älkää puhuko sodan lopusta ennenkuin se on alkanutkaan. Mitä tähän asti on tapahtunut ei merkitse mitään. Ei siinäkään tapauksessa, että japanilaiset saavat aluksi muutamia etuja. Olkaa vakuutettu, että me toimitamme heille suuren yllätyksen. Kahden kuukauden tai kuuden viikon kuluessa ei tapahdu mitään tärkeää Mandshuriassa. Sotaa tulee kestämään niin kauan kuin sen täytyy, sillä minä luulen, ettei Venäjä sitä heitä ennen perinpohjaista päätöstä.

Kirjeenvaihtaja: Mutta tuo armeija täytyy elättää.

Kenraali: Me elätämme sen. Me olemme sinne jo koonneet ruokavaroja, me olemme siellä saaneet lihaa, kauraa ja jauhoja. Me lähetämme sinne mitä puuttuu.

Kirjeenvaihtaja: Muonitusasia ei siis aiheuta huolia?

Kenraali: Se kyllä antaa työtä, mutta ei huoleta.

Kirjeenvaihtaja: Mutta armeija täytyy saada myös majotetuksi.

Kenraali: Niin, mutta sodassa on sodan tavat. Mitä tehdä. Aluksi kyllä, talvella, tulee kyllä olemaan kovaa, mutta kesä ei ole kaukana.

Kirjeenvaihtaja: Onko pääesikunnalla tarkkoja tietoja Koreassa maallenousseiden japanilaisten lukumäärästä?

Kenraali: Me emme voi mitään tarkkaan tietää; miten me olisimme sen saaneet tietoomme? Mutta minä arvelen, että jos japanilaiset tähän saakka ovat saaneet maihin 100,000 miestä, niin on se varsin hyvä tulos.

Kirjeenvaihtaja: Sanotaan japanilaisilla Koreassa olevan taitavan kenraalin, joka tuntee maan tarkoin.

Kenraali (hymyillen): Minä en edes tiedä tuon sotataiturin nimeä. Minä luulen tuon miehen olleen ensin sisäasiain ministerinä sitten pääesikunnan päällikön apulaisena. Japanilaisilla on markiiseja, parooneja, generalissimuksia ja marsalkoita. Onkohan se varsin vakavaa, se nähdään vielä.

Sähkösanomia

„Suomen Kansalle".

Sota.

Kenraaliluutnantti Shilinskin tiedonanto.

Pietari, maalisk. 13 p:nä (Venäl. sähkös.-toim). Kenraaliluutnantti Shilinski lennättää pääesikunnalle t. k. 13 p:nä:

Maalisk. 8 p:nä huomasi eräs meidän tiedusteluosastoistamme Tshintshangan-joella neljä vihollista vartijamiehistöä ja niiden takana ratsastavan patrullin. Partshenin (?) luona joutui eräs 5-miehinen japanilainen tiedusteluosasto saarroksiin ja hajautui; yksi japanilaisista sai surmansa. Tiedusteluosaston jälillä on löydetty muutamia patruunia, pyroksiliini-ammuksia ja peitteitä.

Korealaisten sotajoukkojen päällikkö Widshussa on suostunut luovuttamaan aseet ja laskemaan sotamiehet hajalleen, pidättäen luonaan vain 20 asestettua sotamiestä.

Mandshurian väestö on rauhallinen.

Yöllä vasten t. k. 11 p:vää valasivat viholliset laivat valonheittäjillä Helenan lahden ja rannikon Senjutsheniä vastapäätä. Tarkistettujen tietojen mukaan ei japanilaisia ole noussut maihin Gensanin pohjoispuolella.

Asukkaiden mieliala Tumenin joen varsilla on meille suopea.

Ranskalaisia upseereja sotanäyttämöllä.

Parisi, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. sähkös.-toim.) Venäjän armeijassa sotanäyttämöllä läsnä olemaan ovat määrätyt: 12:nen jalkaväkiprikaatin komentaja, kenraali Silvestre, tykkiväkieskadronan päällikkö Cheminow ja jalkaväen kapteeni Bousseil. Japanin armeijaa seuraavat sotaretkellä: översti Loubarde, joka on nykyään Tientsinissä, sekä Ranskan sotilasasiamies Tokiossa, överstiluutnantti Corvisard ja Söulissä oleva tykkiväen upseeri Payer.

Port Arturista.

Port Arturista, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. sähkös.-toim.) Alueella on kaikki rauhallista. Maasotanäyttämöltä ei ole mitään tietoja tarjona; nähtävästi tyydytään toistaiseksi vain tiedusteluretkiin.

Japanin laivaston vauriot.

Tokio, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. sähkös.-toim. Reuterin mukaan.) Viralliselta taholta julistetaan perättömäksi amiraali Aleksejewin tiedonanto, jonka mukaan neljännessä hyökkäyksessä Port Arturin kimppuun eräs japanilainen torpeedonhävittäjä joutui tuhon omaksi ja risteilijä „Takasago" kärsi vaikeita vaurioita. Japanilaiset torpeedonhävittäjät saadaan korjatuiksi viikon kuluessa, tarvitsematta nostaa niitä kuivatokkiin.

Berlin, maalisk. 15 p:nä (Venäl. sähkös.-toim.). Huhut, joiden mukaan eräs japanilainen sotalaiva on uponnut äskeisissä taisteluissa Port Arturin edustalla, osottautuvat todenmukaisiksi.

Risteilijä „Adsuma" kovasti vahingoittunut.

Dalu, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. kauppasähkös.-toim.) Tänne ovat saapuneet venäläisen höyrylaivan „Argunjion" matkustajat, jonka laivan japanilaiset ovat kaapanneet Korean rannikolla. Matkustajat vakuuttavat, että japanilainen risteilijä „Adsuma" oli saanut erittäin suuria vaurioita taistelussaan Tshemulpon luona „Varjagin" kanssa. „Adsuma", jota hinattiin Saseboon, oli ollut kovin kallellaan, mastot olivat poikki ja savupiiput, komentosilta sekä kansi murskaksi ammuttuina.

Kahakoita. — Kvantungin niemimaalla rauhallista.

Port Artur, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. kauppasähkös.-toim.) Kerrotaan huhuna, että lähellä Andshua on tapahtunut kahakka erään venäläisen ja japanilaisen patrullijoukon kesken. Japanilaiset pakenivat. Eräässä toisessa kahakassa Jalu-joen rannalla japanilaisen ratsujoukon kanssa ampuivat venäläiset japanilaisten hevoset kuoliaiksi. Tällöinkin läksivät japanilaiset pakoon.

Kvantungin niemimaalla on kaikki rauhallista.

Japanilaisten liikkeet maalla. — Amiraalit Makarow ja Togo.

Lontoo, maalisk. 15 p. (Venäl. kauppasähkös.-toim.) Japanilaisten sotavarustukset maalla edistyvät ripeästi. Koreassa tapahtuu joukkojen, tykistön ja kuormastojen eteneminen nopeasti. Tshemulpossa on noussut maihin japanilaisen armeijan ensimäinen divisioona.

Japanin kauppa ja teollisuus on kärsinyt tuntuvasti siitä, että suuret joukot työväkeä on otettu armeijaan.

Daily Chronicle on julaissut kirjoituksen, jossa kerrotaan amiraali Makarowin ansioista amiraali Togoon verraten; todistuksena mainitaan Togon arvostelun epäluotettavuus siitä vahingosta, minkä pommitus seitsemän penikulman päästä on saanut aikaan.

Japani ei saa ulkomaista lainaa.

Berlin, maalisk. 15 p:nä. (Venäl. kauppasähkös.-toim.) Japanin yritys saada ulkomaista lainaa ei ole onnistunut.

Huhuja tulevista melskeistä Persiassa.

Tabris, maalisk. 14 p:nä. T. k. 10 p:nä matkusti Persian perintöprinssi Teheraniin. Kaikki hallitusasiat Aserbeidshanin maakunnassa on uskottu paikallisen kuvernöörin käsiin. Liikkuu huhuja hankkeissa olevista mellakoista.

Saksan perintöprinssi Wienissä.

Wien, maalisk. 14 p:nä. Saksan perintöprinssi oli saapuvilla keisarillisissa manövereissä.

Hallitsijain kohtaus.

Berlin, maalisk. 16 p. Keisari Wilhelm saapui eilen iltapäivällä Wigoon, jossa satamaan kokoontuneet sotalaivat vastaanottivat häntä kunnialaukauksilla. Espanjan kuningas kävi viipymättä keisarin luona hänen sotalaivallaan. Kohtaus hallitsijain välillä oli mitä sydämellisin.

Uutisia eri tahoilta.

— **Saksan Jesuiittalaki.** Berlinistä saapuu se huomiota herättävä tieto, että Jesuiittalain toinen pykälä nyt on kumottu, liittoneuvoston vihdoinkin hyväksyttyä valtiopäiväin päätöksen asiasta. Klerikalien kesken valitsee tapauksen johdosta suuri riemu, päätöstä kun pidetään, eikä syyttä, paavilaisuuden voittona. Valtiopäivillä on ehdotus mainitun pykälän kumoomisesta saavuttanut enemmistön sen kautta, että sosialidemokratit, periaatteessa kaikkien erikoislakien vastustajina, ovat pykälän kumoomista kannattaneet.

Kumottu pykälä määrää, että ulkomaalaisia jesuiittoja voidaan kieltää oleskelemasta valtakunnan alueella ja oman maan jesuiittoja määrätyissä paikoissa, tai voidaan heille osottaa määrätyt asuinpaikat.

Yhteiskunnalliselta alalta.

Kasvatuksesta koulussa ja kotona

sanoo professori Frans von Schéele m. m. seuraavaa:

Uskonnon opetus meidän kouluissamme.

Siitä olen luennoillani lausunut vakaantuneena mielipiteenäni, että kasvatus ilman uskontoa on pahennukseksi. Minä käsitän uskonnon laveammassa merkityksessä, niin että minä tunnustan uskonnoksi: jokaisen tunnustuksen yleisestä hyvästä ja oikeasta, jolla on arvonsa itsessään, huolimatta inhimillisestä onnesta ja hyödystä, ja on uskonnolla tässä merkityksessä juurensa kristinopissa. Meille sanotaan nykyään että tiede kumoo kristinopin. Minä kysyn: mikä tiede? Luonnontiede vastataan minulle. Ei luonnontiede kohdistuu ainoastaan luontoon, eikä ole tiedettä sen rajojen ylä- tai ulkopuolella. Se ei voi siitä syystä sanoa mitään yliaistillista todellisuutta vastaan eikä puolustaa sen olemassa oloa.

Ja entä filosofia? Tuskin löytynee toista filosoofia, jonka mielipiteet siinä määrässä kuin Kantin olisivat voittaneet yleistä tunnustusta. Ja näissä voin yhtä hyvin kuin muissakin tieteissä huomata todisteita, jotka pitävät paikkansa ainoastaan aisteilla käsitettävässä mailmassa.

Mutta tämän ohessa olemme me käytännöllisen järkiuskon tarpeessa, uskon, joka nojautuu yliaistilliseen todellisuuteen ja joka voi täyttää sydämmemme tarpeet.

Filosofia ei voi todistaa Jumalan olemassaoloa, se ei myöskään voi todistaa sielumme kuolemattomuutta, mutta se ei myöskään voi todistaa että näitä ei löytyisi. Jos ihminen siis on sellaisen uskon tarpeessa, niin voi siinä olla esteenä yhtä vähän luonnontiede kuin filosofia. Jos on kysymyksessä puhtaasti henkilöllinen ratkaisu elämän kysymyksestä, joka käsittää jonkun vissin uskonnon sisällyksen.

Moni viittaa nykyaikaiseen raamatun tutkimiseen kritiikkiin, joka olisi riistänyt kristinopilta sen perusjuuret. Minun mielipiteeni on kuitenkin se että historialliskriitillinen raamatun tutkinto on konsekvenssineen vain uusi jakso kristinopin kehityksessä sisäiseksi uskonnoksi, joka kehitys alkoi siitä ajasta asti jolloin Luther mursi paavinvallan ulkonaisen auktoriteetin.

Sentähden on minun mielipiteeni se, että kristinuskon tulee olla yksi koulumme pääaineita, ei ainoastaan kuten monet muut, opetusaineena vain innokkaan uskonnollisen tutkimisen aiheena, jossa opettaja oppilaineen lukee raamattua ja koettaa siitä saada esiin elämän yksinkertaisen totuuden, joka voi täyttää sydämmemme syvimmät vaatimukset.

Jätettäköön syrjään nuo monet mutkikkaat dogmit ja koetettakoon sanassa päästä sen yksinkertaisen evankeliumin perille; jonka aikoinaan yksinkertaiset kalastajat olivat kykeneviä ymmärtämään ja jonka varmasti myös pienet lapset käsittäyät, annettakoon vaan opettajalle se vapaus tämän opetuksen suhteen, jota siinä vaaditaan, niin ettei häntä koskaan uskontotunteilla pakoiteta sanomaan muuta kuin mikä on hänen sisällisen vakaumuksensa kanssa yhtäpitävää.

Suurin kasvattava valta on siinä, että lapsi ja nuori saavat kuulla sivistyneen ja kypsyneen ihmisen rehellisesti sanovan, mitä hän ajattelee ja uskoo, mitä hän aavistaa ja tuntee elämän korkeimmasta päämäärästä.

Minä en suinkaan tahdo kouluistamme kristinuskon opetusta poistaa. Päinvastoin! minä tahdon että kristinoppi siellä tulisi elävämmäksi. Kirkkomme dogmit tulee nuorten oppia kirkkohistoriasta, ja sillä on myös luterilaisella katekismuksella paikkansa.

Yleisöltä.

Filharmonisen seuran hyväksi maaliskuun 5 p:nä 1904 pidettyjen arpajaisten tilitys.

Tuloja	16,557: 49
Menoja	1,532: 41
Netto tulot Smk.	15,025:08.

Arpajaisten toimikunta pyytää täten lausua sydämelliset kiitoksensa kaikille niille, jotka owat suuremmoisella kohtelijaisuudellaan, uhraawaisuudellaan ja lahjoillaan awustaneet tämän hywän tuloksen saawuttamiseksi.

Arpajaistoimikunta.

Wastinetta

kirjoitukseen „Wäkijuomain monopoliseerauskysymys Helsingissä".

Tämän nimisen, lehtemme wiime lauwantain numerossa olleen, „Kylwäjästä" lainatun selonteon johdosta wiina-asian käsittelystä Helsingin kaupungin waltuustossa, pyytää allekirjoittanut, jota wastaan siinä on hyökätty, sijaa seuraawalle wastineelle, jonka hän on myöskin „Kylwäjän" toimituksselle jättänyt:

Ikäwää on, että raittiuswäen joukossa löytyy henkilöitä, jotka luulewat woiwansa hyödyttää raittius-asiaa walheellisilla esityksillä; sillä waikea on käsittää, ett'ei mainitun referaatin tekijä itse woisi nähdä esityksensä kieroutta. Siinä sanotaan minun lausunnossani enemmän ajatellaan „26 rikkaan ja mahtawan konjakkiporwarin yhä rikkaammiksi ja mahtawammiksi paisuttamista yhteiskunnalle tärkeämmäksi tehtäwäksi kuin tuhansien ja taas tuhansien kansalaisten pelastamista waipumasta taloudelliseen ja lisäksi henkiseen kurjuuteen". Tämän julkeaa kirjoittaja sanoa, waikka hywin tietää minun päinwastoin lausuneen, että kannatan waliokunnan monopoliseeraus-ehdotusta ja hra S. Ingmanin wielä suurempaa rajoitusta tarkoittawaa wastalausetta, koska niistä toiwon wäkijuoma-liikkeen wähenemistä, ja arwelen että, jos noiden kauppiasten tulot siten wähän supistuisiwatkin, heidän toimeentulonsa sittenkin on yltäkylläinen. Lausuin tosin sen, ett'en arwele yleisen kiellon nykyään olewan paikallaan ja sen äkkinäisen toimeenpanon woiwan matkaansaattaa taloudellisia mullistuksia, ja se näyttää, merkillistä kyllä, nyt myöskin olewan „Kylwäjän" kirjoittajan mielipide, kun hän lopulta ryhtyy wakuuttamaan, ett'ei ollutkaan mitään todellista tarkoitusta kieltää wiinakauppa, waan ainoastaan „merkitä kantansa". En tiedä, missä määrin kirjoittaja tuntee kieltoa äänestäneiden waltuusmiesten ajatuksia, mutta jos niin on, olin minä siis ainoa, joka waltuustossa ajattelin ja käsittelin kysymystä yleisestä kiellosta mahdollisena tosi-asiana. Referentin tarkoitus ei ainakaan ole ollut muuta, kuin ottaa suu täyteen ilmaa, herjata muita ja siten „merkitä kantansa". — Referentin alkusanat „entisestä raittiusmiehestä" owat (tahallaanko?) harhaan wiepiä siten, että useimmat lukijat käsittänewät ne minun käyttämikseni keskustelussa, waikka asianlaita ei ole niin, waan ne owat kirjoittajan omaa lisäystä. Koko sepustuksessa on tämä sama epärehellinen esitystapa, että näet n. s. referaattiin sotketaan tekijän polemiikkia joitakin minulle aiwan wieraita mielipiteitä wastaan.

Täten osotettuani puheena olleen referaatin wääristelyjä, laajun wain sen toiwomuksen, että „Kylwäjän" Toimitus wast'edes pitäisi huolen siitä, että sillä olisi luotettawampia kertojia waltuuston kokouksissa.

Helsingissä 13 p. maalisk. 1904.

Kustawi Grotenfelt.

Sekalaisia tietoja.

Kultaisia sääntöjä.

Luettelo siveydellisistä hyveistä, joita mainio Benjamin Franklin suurimmalla tarkkuudella harjoitti ja piti luotettavimpina keinoina kunnioitetuksi ja onnelliseksi mieheksi pääsemiseen.

Kohtuullisuus. Älä syö ylenkylläisesti, äläkä liikoja juo.

Vaitiolevaisuus. Älä puhu muusta kuin siitä, joka voi hyödyttää sinua tahi muita; vältä turhanpäiväisiä puheita.

Järjestys. Anna kunkin asian olla paikassansa ja anna jokaisella työllä olla aikansa.

Päättäväisyys. Päätä panna toimeen, mikä sinun pitää; pane aina toimeen, mitä olet päättänyt.

Säästäväisyys. Älä tee mitään joutavia maksoja. vaan tee hyvää itsellesi ja muille; se on: älä tuhlaa!

Ahkeruus. Älä hukkaa aikaa; työskentele aina jotakin hyödyllistä; herkene ajallaan kaikesta tarpeettomasta työskentelystä.

Vilpittömyys. Älä milloinkaan käytä mitään turmiollista kavaluutta, mitään petosta, saadaksesi toimeen, mitä haluat; ajattele viattomasti ja hurskaasti; puhu samoin.

Oikeudellisuus. Älä kellekään väärin tee, älä ketään solvaa; älä laiminlyö niitä velvollisuuksia, joita jollakulla on oikeus vaatia sinulta.

Sävyisyys. Vältä ylellisyyksiä. Kärsi väärintekoja.

Puhtaus. Älä siedä mitään siivottomuutta ruumiissa, vaatteissa tahi asunnossa.

Malttavaisuus. Älä anna mielesi hämmentyä vähäpätöisistä tapahtumista, älä myöskään tavallisista tahi välttämättömistä.

— **Täysikasvuinen valaskala** painaa usein sata tonnia ja enemmänkin, s. o. yhtä paljon kuin 80 norsua eli 400 karhua. Suurin pituus on 21—22 metriä.

raakamaisuuden tähden, joka ilmeni koko murhamiehen toiminnassa. Kuolemantuomion muuttaminen elinkautiseksi vankeudeksi oli johtunut siitä, että oli epäilty, oliko vanki selvä-järkinen. Olimme ehtineet nyt tulla mäenpäälle ja eteemme aukeni kangasmaa kaikessa laajuudessaan. Kylmä tuuli puhalsi vastaamme. Jossakin läheisyydessä tuolla vaani tuo kamala mies, piiloskellen jossakin loukossa kuin villipeto. Tuo tunne vielä lisäsi sitä tunnelmaa, jonka luonnon kolkkous oli tuolla mielessä synnyttänyt. Yksin Baskervilleakin näytti pöyristyttävän, koskapa hän veti päällystakkiansa kireämmälle ympärillensä.

Olimme jättäneet tuon hedelmällisen seudun jälellemme. Aurinko oli vaipunut jo alhaalle näköpiirin rajaan ja sen säteet olivat muuttaneet lirisevät purot kullankarvaisiksi juoviksi. Tie kävi yhä kolkommaksi, siellä täällä näkyi joku suuri kivenmöhkäle silmälle. Äkkiä levisi eteemme pyöreä laakso, jonka reunoilla kasvoi vaivaistammia ja kuusia. Kaksi suippoa tornia siinsi puitten latvojen yli. Ajaja lausui osottaen piiskanvarrellansa:

„Tuolla näkyy jo herra Baskervillen talo."

Kartanon omistaja katsoi sinne päin. Muutamien minuuttien kuluttua olimme puutarhan portilla, jonka tolpat olivat koristetut vaakunalla, villisian päällä. Portinvartijan tupa oli aivan ränstynyt, hajallisine kattoinensa, mutta sen vastapäätä oli puolivalmis siro puurakenkuin seudustakin", sanoi tohtori Mortimer. „Emme tarvitse muuta kuin luoda silmäys ystäväämme tässä, huomataksemme keltiläisen pyöreähkön pään, jossa asustaa taipumus hurmaantumaan kaikesta keltiläisestä. Mutta te, herra Charles, olitte varmaan vielä varsin nuori silloin, kun viimeksi näitte Baskervillen talon?"

„Olin vielä poikunulikka, kun isäni kuoli, enkä koskaan ollut nähnyt tuota sukukartanoa, sillä me asuimme pienessä huvilassa meren rannalla. Sieltä matkustin suoraan Amerikaan. Siis, tohtori Watson, kaikki tämä on yhtä uutta minulle kuin teillekin ettekä taida aavistaakaan, miten utelias olen näkemään tuota kangasmaata."

Tasangon taustalla, kaukana siinti pieni mäkimaisema. Baskerville katseli pitkään sinne päin ja hänen silmistänsä saattoi lukea, miten omituiselta hänestä tuntui nähdessään sen paikan, missä hänen esivanhempansa olivat asustaneet ja jättäneet niin paljon muistoja jälkeensä. Siinä istui hän yksinkertaisen näköisenä amerikkalaisessa puvussansa, rautatievaunun nurkassa, ja kuitenkin katsellessani hänen synkkiä, tuntehikkaita kasvojansa, niin huomasin selvästi niissä olevan jälkiä hänen kiihkoisista, vallanhimoisista esi-isistänsä.

Juna pysähtyi pienelle asemalle, ja me astuimme ulos vaunusta. Aseman edustalla valkoisen aidan vieressä olivat vaunut parihevosinensa meitä odottamassa. Seutu oli varsin

Osakeyhtiö
Victor Forselius, Turku,

liike perustettu 1868,
myypi varastostaan kaikellaisia

Koneita,

kuuluvia Maanviljelykseen, Meijeritoimeen ja Teollisuuteen, Konetarpeita, Pumppuja, Vesijohtoja, Teko-Launoitusaineita, Sinemeniä, y. m.

Osakeyhtiö
Victor Forselius, Turku.

— **Pythonkäärmeellä** on kylkiluiden luku suurempi kuin millään muulla eläimellä eli 320.

— **Maaeläimistä** on hevosella, giraffilla ja strutsilla suurimmat silmät, merieläimistä taas läkkikalalla.

— **Ihmisen ruumiinpituus** alkaa useimmiten vähetä viidennelläkymmenellä ikävuodella ollessa. Yhdeksänkymmenen vuoden ijällä ollessa on vähennys joskus 3 sentimetriä.

Kaikenlaista.

— **Äiti ja tytär.** — „Sinä olet jo niin suuri, lapseni, että sinun ei enään sovi suudella serkku Juhoa.“

„Mutta entäs jos Juho pyytää saada suudella minua, niin mitä minä vastaan?“

„Sano, että sinä et tahdo suudella häntä.“

„Mutta onhan äiti aina ennen ankarasti kieltänyt minua valhettelemasta!“

— **Amerikalaista.** — Chicagossa tapahtui äskettäin että eräs nuori nainen, joka kauan aikaa oli ollut upposokea, sai näkönsä jälleen kohta naimisiin mentyänsä. Eräs sanomalehti, joka tämän merkillisen tapahtuman kertoi, lisäsi omaste puolestansa:

„Tämä ei olekaan ensi kerta, kun avioliitto on avannut ihmisen silmät.“

Myytävänä.

Suurin valikoima
tinatuita-, emaljoituja-, vaski-, valetuita- & puhdasnikkelisiä

Keittoastioita
myö

G. F. Stockmann

Seka-Ilmoituksia.

Asiamiehiä

virkeitä ja rehellisiä, otetaan levittämään Otto Sverdrup'in vihkottain ilmestyvää teosta „Uusia maita“, kertomus pohjoisnapamatkalta v. 1898—1902. — Jännittävä teos, jonka varmaan jokainen, joka seikkailurikasta lukemista haluaa, itselleen tilaa. Runsaasti kuvitettu. — Levittäjille harvinaisen hyvät palkkiot. Tarkemp. tiet. kir. Osoite: Boman & Karlsson, Hämeenlinna.

Fr. Björkqvist
Tampereella
Tukku ja Vähittäiskauppa
Koti- ja ulkomaan ✱ ✱ ✱ ✱ ✱ ✱
seka- ja siirtomaan-tavaroita.

Fiskars Osakeyhtiö
Postiosoite: Fiskars. Sähköosoite: Aktiebolaget Fiskars.
Pudlattua tankorautaa,
Martin-rautaa sekä terästä
Rauta- sekä teräspeltiä.
Valoteoksia, Kärrinakseleja, Poraterästä ja Kivikankeja, Karkea- että hienotakeita. Meijeri sekä Maanviljelys koneita.
Lankkuja ja lautoja.

Kuosikkaimmat ja edullisimmat kankaat tarjoo
★ **J. Tirkkonen,** ★
Puhelin 608 **Kangasosasto** Perust. 1869
Tampereella.

Alkavaksi kevätkaudeksi olen järjestänyt varastooni uudet, vallitsevan kuosin nojalla valitut kankaat, joista suositan:
Hienoja Uutuuskankaita, kuten Etamine- ja Voilekudoksia.
Kuosikkaita Puserokankaita, sievissä malleissa.
Ranskalaisia Villamusliineja.
Kotimaisia ja Englantilaisia Puuvillakankaita.
Malleja lähetetään pyydettäessä!
Toiminimestä matkustetaan kahdesti vuodessa ulkomaiden teollisuuskeskuksissa, joten tavarat ovat aina kuosikkaita ja edullisia.

MAKULATUURIA tämän lehden konttorissa.

Kipsikuvia korjataan ja puhdistetaan Eos huvilassa.
A. Oster,
Telef. 15. Hermanninkaupunki.

Asiamiehiä halutaan levittämään vihkoteosta „Salapoliisin Seikkailuja. Sherlock Holmes. Baskervillen koira.“ Teos ilmestyy noin 15 vihkossa à 10 p. Hyvä asiamiaspalkkio. Lähemmin ilmoittaa
J. H. Rosenqvist, Helsinki, Konstantininkatu 3.

Merimieskodissa, Helenan katu 2 on huoneita matkustajille halvalla.

Ammattiluettelo
Helsingissä.

Kelloseppiä.

O.-y. J. F. Widemark, Länsi-Henrikink. 14. Tel. 11 29.

Kivenveistämöitä.

K. V. Bergman, Lapinlahdenkatu 13. Tel. 4 28.
E. J. Stigell, Lapinlahdenkatu 11. Telef. 93.

Konepajoja.

Grahnin Tehdasosakeyhtiö Mek. työpaja & vesijohtoliike. Tel. 13 86.

Leipureita.

K. Hustonen, Eerikinkatu 3. Telef. 16 71, 3019, 20 93 ja 4 52.

Läkki- ja Peltiseppiä.

V. W. Holmberg, läkki-, vaski- ja levyseppä-tehdas Ludvikinkatu 5. Tel. 21 21.
E. F. Mätinen, Kupari- ja peltisepänliike. Helsinki, Kaivokatu 9. Tel. 13 31.
Mj. H. Kasten, Korkeavuorenkatu 33. Tel. 37.
G. W. Sohlberg, Metsästäjänk. 4. Telef. 80 ja 33 70.

Räätäleitä.

K. Jokela, räätäli, Henrikink. 12, 2:nen kerros. Telef. 13 33.
L. J. Saastamoinen, Räätälinliike Helsinki, Kaivokatu 11. Telef. 27 60.
E. E. Wesa, Räätälinliike, Mikon- ja Wilhonkatujen kulmassa. Telef. 36 72.
G. Wiitanen, Aleksanterink. 13. Telef. 3 91. (Lundeqvistin liikepalatsi).

Suutareita.

Juho Virtanen. Tel. 3 99. Itä-Henrikinkatu n:o 3.

Takoma- ja ajokalutehdas

K. A. Wigg, Korkeavuorenkytu 15. Telef. 8 67.

Uunilikkeitä.

Aug. Malm, Heikink. 13. Suosittaa parhaita uuniseppiä & huokeita uunitarpeita. Tel. 12 38.

Päivälista.

Junain kulkuvuorot.

P — Postijuna. Pk — Paikallisjuna. P* — Pikajuna. R† — Ruumisjuna. M. — Matkustajajuna.
Numerot sulkumerkkien sisässä ilmaisevat junain tulo- ja lähtöaikoja.

Lähtevät:

a. p.
P. 7,30 Hämeenlinnaan (10,58 a. p.), Tampereelle (1,09 i. p.), Poriin (6,40 i. p.), Turkuun (3,49 i. p.), Jyväskylään (8,52 i. p.), Suolahteen (10,35 i. p.), Nikolainkaup. (12,15 yöllä) ja Kauhavalle (10,53 i. p.).
P. 7,45 Karjalle (10,14 a. p.), Saloon (12,12 a. p.), Turkuun (1,48 i. p.), Tammisaareen (10,48 a. p.) ja Hankoon (11,42 a. p.).
Pk. 8,00 Tikkurilaan (8,40 a. p.).
Pk. 8,20 Keravalle.
P. 9,00 Hyvinkäälle (10,35 a. p.), Karjalle (1,30 i. p.), Tammisaareen (2,07 i. p.) ja Hankoon (3,00 i. p.).
P.* 9,30 Viipuriin (6,46 i. p.), Pietariin (11,27 i. p.), Mikkeliin (9,26 i. p.), Kotkaan (7,25 i. p.), Lappeenrantaan (6,40 i. p.) ja Imatralle (10,48 i. p.).
Pk. 11,15 Keravalle (12,11 i. p.).
i. p.
R† 12,41 Malmille (1,04 i. p.), keskiviikkoisin ja sunnuntaisin.
Pk. 1,15 Tikkurilaan (1,54 i. p.).
Pk. 2,10 Järvenpäähän (3,18 i. p.).
M. 2,30 Hämeenlinnaan (5,29 i. p.), Tampereelle (7,38 i. p.), Poriin (12,45 yöllä), Turkuun (10,27 i. p.) ja Orihvedelle (9,20 a. p).
M. 3,15 Kotkaan (10,40 i. p.), Karjalle Hyvinkään kautta (7,48 i. p.), Tammisaareen (8,39 i. p.) ja Hankoon (9,33 i. p.).
Pk. 3,35 Keravalle (4,40 i. p.).
Pk. 3,45 Karjalle (7,27 i. p.).
Pk. 5,15 Riihimäelle (7,34 i. p.).
P. 5,25 Karjalle (8,04 i. p.), Saloon (10,02 i. p.), Turkuun (11,38 i. p.), Tammisaareen (8,39 i. p.) ja Hankoon (9,33 i. p.).
P. 6,10 Hämeenlinnaan (9,46 i. p.), Tampereelle (11,59 i. p.), Nikolainkaup. (11,22 a. p.), Jyväskylään (8,29 a. p.), Suolahteen (2,40 i. p.), Pietarsaareen (12,35 i. p.), Kokkolaan (1,07 i. p.) ja Oulunn (7,31 i. p.).
Pk. 7,15 Keravalle (8,20 i. p.).
Pk. 7,30 Kirkkonummelle (9,10 i. p.).
P. 8,00 Viipuriin (5,01 a. p.), Pietariin (9,40 a. p.), Mikkeliin (6,52 a. p.), Kuopioon (12,50 i. p.), Iisalmeen (4,15 i. p.) Kotkaan (7,45 a. p.), Lappeenrantaan (maanantaisin, torstaisin ja lauvantaisin (4,50 a. p.), Imatralle (10,28 a. p.), Sortavalaan (2,09 i. p.) ja Joensuuhun (7,10 i. p.).
Pk. 8,25 Tikkurilaan (9,04 i. p.).
P* 1035., Viipuriin (6.11 a. p.), Pietariin (10,10 a. p). Kotkaan (7,45 a. p.), Imatralle (10.28 a. p.), Sortavalaan (2,09 . p.) ja Joensuuhun (7,10 i. p.).
Pk. 10,45 Malmille (11,10 i. p.).
Pk. 12,00 Keravalle (1,05 yöllä).

Tulevat:

a. p.
Pk. 7,30 Kirkkonummelta (5,50 a. p.).
Pk. 7,44 Keravalta (6,39 a. p.).
P 8,05 Pietarista (6,30 i. p.), Viipurista (10,17 i. p.), Joensuusta (6,15 a. p.), Sortavalasta (2,40 i. p.), Imatralta (7,00 i. p.), Lappeenrannasta (lauantaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin 10,40 i. p.), Iisalmesta (12 päiv.). Kuopiosta (3,35 i. p.). Mikkelistä (9,27 i. p.) ja Kotkasta (8,15 i. p.).
Pk. 8,50 Riihimäeltä (6,35 a. p.).
P*. 9,30 Pietarista (10,10 i. p.), Viipurista (1,23 a. p.).
Pk. 9,45 Karjalta (6,10 a. p.).
Pk. 9,55 Tikkurilasta (9,16 a. p.).
Pk. 10,45 Keravalta (9,41 a. p.).
i. p.
P. 12,05 Nikolainkaup. (7,20 i. p.), Tampereelta (6,45 a. p.), Hämeenlinnasta (9,00 a. p.), Oulusta (10,50 a. p.), Kokkolasta (5,19 i. p.), Pietarsaaresta (4,15 i. p.), Suolahdesta (4,15 i. p.) ja Jyväskylästä (6,55 i. p.).
M. 12,56 Kotkasta (5,25 a. p.), Hangosta Hyvinkään kautta (6,33 a. p.) ja Tammisaaresta (7,24 a. p.).
P. 1,07 Turusta (7,00 a. p.), Salosta (8,36 a. p.), Karjalta (10,27 a. p.), Hangosta (8,45 a. p.) ja Tammisaaresta (9,42 a. p.).
Pk. 1,50 Keravalta (12,48 i. p.).
Pk. 2,50 Tikkurilasta (2,10 i. p.).
R†. 3,27 Malmin hautausmaalta, keskiviikkoisin ja sunnuntaisin (3,04 i. p.).
Pk. 4,45 Järvenpäästä (3,28 i. p.).
P. 6,30 Porista (7,45 a. p.), Tampereelta (1,15 i. p.), Hämeenlinnasta (3,36 i. p.) ja Turusta (10,45 a. p.).
Pk. 7,00 Keravalta (5,55 i. p.).
P. 9,25 Hangosta Hyvinkään kautta (3,30 i. p.) ja Tammisaaresta (4,24 i. p.).
P. 10,00 Nikolainkaup. (6,00 a. p.), Tampereelta (4,55 i. p.), Hämeenlinnasta (7,01 i. p.), Kauhavalta (7,28 a. p.), Suolahdesta (7,15 a. p.) Jyväskylästä (9,10 a. p) ja Turusta (11,45 a. p.).
Pk. 10,24 Tikkurilasta (9,45 i. p.).
P. 10,34 Pietarista (9,45 a. p.), Viipurista (1,14 i. p.), Lappeenrannasta (1,40 i. p.), Mikkelistä (10,15 a. p.) ja Kotkasta (12,35 i. p.).
P. 10,55 Turusta (4,50 i. p.), Salosta (6,26 i. p.), Karjalta (8,17 i. p.), Hangosta (6,30 i. p.) ja Tammisaaresta (7,26 i. p.).
Pk. 11,05 Keravalta (10,00 i. p.).
Pk. 11,40 Malmilta (11,19 i. p.).
P. 11,50 Turusta Toijalan kautta (4,25 i. p.), Hämeenlinnasta (9,05 i. p.), Porista (1,10 i. p.) ja Tampereelta (6,35 i. p.).

Joka päivä.

Työväenyhdistyksen huoneisto ja lukusali Yrjönkatu 27, k:lo 8 a.-p.—10 i-p.
Lukusalit: Tehdask. 36 A ja Valon huvilassa Töölöössä joka päivä k:lo 10—2 ja 4—9.
Kansankirjasto Rikhartinkatu 3, avoinna arkipäivinä klo 5—8, sunuuntaisin ja pyhäpäivinä klo 4—7.
Sörnäisten lukusali Kansankodissa avoinna 10 a. p.—9 i. p.; sunnuntaisin ja juhlapäivinä 10 a. p.—8 i. p.
Kansankirjaston lukusali asoinna 10 a.-p.—9 i-p., sunnuntaisin ja pyhäpäivin sekä juhla-aattoina 10 a.-p.—8 i.-p.
Yliopiston veistokuvakokoelma kemiallisessa laboratoriorakennuksessa avoinna keskiviikkoisin ja lauvantaisin k:lo 1—2 i.-p.
Pastorin kanslia (Annank. 14) avoinna k:lo 9—1 a.-p.
Cygnaeuksen galleria avoinna k:lo 11—4 päiv.
Kansantieteellinen museo (Unioonink. 20 keskiv. ja perj. k:lo 1—3 i.-p., sunnuntaina k:lo 12—3 i.-p.
Taideyhdistyksen kokoelmat nähtävinä Ateneumissa k:lo 12—3 i. p.
Sörnäisten kansankirjasto Kansankodissa avoinna joka arkipäivä, paitsi keskiviikkoisin, 6—9 i. p.; sunnuntaisin ja juhlapäivinä 4—7 i. p.
Kirurginen sairashuone: korva, kurkku ja nenätauteja vastaanotetaan tiistaisin, torstaisin ja lauvantaisin k:lo 1/2—1/3 j. pp.
Marian sairashuone: ylilääkäri tavataan k:lo 11—12 a.-p., tel. 1474; kulkutautilääkäri tav. k:lo 10—11 a.-p., tel. 1605; taloudenhoitajan konttori avoinna k:lo 1/2 8—9 a.-p., 1/2 3—1/2 5 i.-p., tel. 1605. sairaita otetaan vastaan k:lo 10—12 a. p.; sairaiden luona saa käydä k:lo 2—5 i. p.; tel. 1615 on kulkutautisosastoon, tel. 1474 jossa ei ole kulkutautisia (telefoneeraamista sairaille on mikäli mahdollista vältettävä).
Diakonissalaitoksen sairaala. Sairaalaan pyrkivien potilaitten tulee ilmoittautua jollekulle sairaalan lääkäreistä: t:ri O. Schauman — sisällisiä tauteja; t:ri Hj. v. Ronsdorff — kirurgisia taut.; t:ri K. A. Rönnholm — naistauteja. Muita lääkäreitä käyttävien sairaitten sijojen täyttämisen määrää johtajatar. Vierailuaika 4—1/2 6 i.-p., sitäpaitsi yksityisissä huoneissa kernaimmin 1—2 i. p.
Bertha Hidénin yksityinen sairaskoti (ent. Basilierin) Kaivopuisto. Yksi osasto on kaikkia tarttumattomia tauteja ja toinen synnytystapauksia varten. Johtajatar tavataan k:lo 12—2 i.-p. Tel. 593.

Posti.

Helsingin postitoimisto pidetään avoinna seuraavina aikoina:

Pääpostikonttorin lähtevien postien toimisto: arkipäivinä k:lo 10 a.-p.—8 i.-p., sunn.- ja juhlapäivinä k:lo 9—11 a.-p.; tulevien postien toimisto: arkipäivinä k:lo 8 a.-p.—6 i.-p., sunn.- juhlapäiv. k:lo 9—11 a.-p.; postiosotusten ja postisäästöpankin toimisto: arkipäivinä k:lo 10 a.-p.—7 i.-p.; sunn. juhlapäivinä k:lo 9—11 a.-p. Frankkomerkkejä myydään joka päivä k:lo 7 a.-p.—10 i.-p.
Postitoimistot Bulevardink. 28 arkipäivinä k:lo 10 a.-p.—3 i.-p. ja 4—6 i.-p. sunnuntai- ja juhlapäivinä 8—10 a.-p.; Vuorimiehenk. 1 arkipäivinä 10 a.-p. —3 i.-p. ja 4—6 i.-p., sunnuntai- ja juhlapäivinä 8—10 a.-p.; Kaivok. 6, yksinkertaisten ja sisäänkirj. lähetysten sekä vakuuttamattomien pakettien vastaanottamista varten: arkipäivinä k:lo 7,30—9,30 a.-p. sekä k:lo 2—3,30 ja 5—8 i.-p., sunn.- ja juh päiv. k:lo 7,30—9,30 a.-p.; frankkomerkkien myymistä varten: arkipäivinä k:lo 7,30 a.-p.—8 i.-p., sunn. juhlapäiv. k:lo 7,30—9,30 a.-p.
Postitoimitukset Berghällissä avoinna 8 a.-p.—1 i.-p. ja 4—6 i.-p. (sunnuntai- ja juhlapäivinä 8—10 a.-p.; Töölössä 8 a.-p.—1 i.-p. ja 4—6 i.-p. sunnuntai- ja juhlapäivinä 8—10 a.-p.) Sörnäisten postiasema avoinna toukok. 15 p.—lokak 15 p.) arkipäinä k:lo 10 a.-p.—1 i.-p. sekä k:lo 4—6 i.-p. (sunnuntai- ja juhlapäivinä 8—10 a.-p.)
Sanomalehtitoimistot sanomalehtien jakamista varten joka arkipäivä, k:lo 9—2 sekä 8—6 (sunnuntai- ja juhlapäivinä sanomalehtien tilaamista varten: arkik:lo 11 a.-p.—2 i.-p.
Vakuutetut ja sisäänkirjoitetut lähetykset kutakin junaa varten ovat: joutuakseen k:lo 8, 8,30 ja 9,30 a.-p. lähteviin juniin viimeistään sisäänjätettävät: pääpostikonttoriin k:lo 8 i.-p., Bulevardinkadun, Vuorimiehenkadun, Berghällin ja Töölön postitoimistoihin k:lo 6 i.-p. edellisenä päivänä; joutuaksensa k:lo 2,45 ja 3,15 i.-p. lähteviin juniin viimeistään sisäänjätettävät pääpostikonttoriin k:lo 1 i.-p. Bulevardin- ja Vuorimiehenkadun postitoimistoihin k:lo 12,30 i.-p. sekä Berghällin ja Töölön postitoimistoihin k:lo 11 a.-p.; joutuaksensa k:lo 6,10 i.-p. lähtevään junaan viimeistään sisäänjätettävät pääpostikonttoriin k:lo 4 i.-p., Bulevardinkadun ja Vuorimiehenkadun postitoimistoihin k:lo 3 i.-p. sekä Berghällin ja Töölön postitoimistoihin k:lo 1 i.-p. joutuaksensa k:lo 8 i.-p. lähtevään junaan viimeistään sisäänjätettävät pääpostikonttoriin k:lo 5,30 i.-p., Bulevardinkadun, Vuorimiehenkadun, Berghällin ja Töölön postitoimistoihin klo 6 i.-p.
Pietariin k:lo 10,50 i.-p. lähtevässä pikajunassa on kaksi kirjelaatikkoa, joista toinen tyhjennetään ainoastaan Viipurissa ja toinen ainoastaan Pietarissa ja Helsingissä. Pietariin ja ulkomaille osotetut sisäänkirjoitetut lähetykset, jotka jätetään pääpostikonttoriin arkipäivinä k:lo 5,30 ja 8 välillä i.-p., lähetetään samana iltana pikajunalla.
Kirjelaatikot tyhjennetään k:lo 5—6, 7,45—8,45 ja 11—12 a.-p. (kirjeiden kantoa varten k:lo 12,45 i.-p.) sekä k:lo 1—2, 4,10—5,10 ja 6—7 i.-p.
Kirjeenkanto. Yksinkertaisia sisäänkirjoittamattomia lähetyksiä kotiinkannetaan pääpostikonttorista k:lo 6,30 ja 10,15 a.-p. 12,45 ja 7 i.-p. lähtevillä vuoroilla. Sisäänkirjoitettuja lähetyksiä, vakuutettujen lähetysten ilmoituskorttia sekä postiosotuksia ja paketti-adressikortta kotinkannetaan pääpostikonttorista k:lo 8 a.-p. ja k:lo 1,30 i.-p. lähtevillä vuoroille. Sunnuntai- ja juhlapäivina kotiinkannetaan sekä tavallisia että sisäänkirjoitettuja lähetyksiä ainoastaan yksi kerta. Tämä kotiinkanto alkaa k:lo 8 a.-p.

Arkipäivinä.

K:lo 7 a.-p.—7 i.-p. *Satama-asema* avoinna.
K:lo 7—9 i.-p. *Työväenyhdistyksen lainakirjasto* avoinna.
K:lo 9—4 p. ja 6—7 i.-p. *Tullikamari* avoinna.
K:lo 10—2 p. *Pakkahuoneet* avoinna.
K:lo 10—2 p. *Tullitoimisto* Katajanokan varranttimakasiinissa avoinna.
K:lo 10—2 p ja 5—6 i.-p. *Satamakonttori* L.-Rantakadun ja P.-Makasiinikadun kulmassa avoinna.
Maanviljelys- ja kauppakemiallinen laboratoorio. Ritarikatu 7, avoinna k:lo 10 a. p.—4 i.-p.
K:lo 9—2 p. ja 5.—7 i.-p. *Liikennekonttori* avoinna.
K:lo 9—2 p. ja 5—7 i.-p. *Varrantti makasiini* avoinna.
Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttori Pursiminhenk. 2, avoinna k:lo 9—1 p ja 4—6 i.-p. (lauvantaisin 6—8 i.-p.).
Rakennuskonttori raatihuoneessa avoinna k:lo 10 a.-p.—2 i.-p.
K:lo 1/2 10—1/2 11 a.-p. vastaanottoaika. *Lastensairashuoneessa* Tehtaank. 1.
K:lo 10—11 a.-p. Sisustautisten vastaanotto *Uudessa klinikassa.*
K:lo 11—12 a.-p. naissairaiden ja 10—11 a.-p. ihotautisten ja 12—1 p. silmätautisten vastaanotto *vanhassa klinikassa.* — *Kirurgisessa* uudessa sairashuoneessa ulkonaisia tauteja k:lo 10—12 a.-p., korva, nenä- ju kurkkutauteja tiist. torst. ja lauvant. k:lo 1—2 i.-p.
Ortopeedinen poliklinikka varattomille jäsenviallisille ja kyttyräselkäisille pidetään avoinna Raajarikkoisten koululla Kallion 2:nen linja N:o 10 joka perjantai kello 4—5 j. p.p.
Poliklinikassa Kalliolla (2:nen linja 7). — Lastentautija (T:ri Lövegren ja T:ri Stockmann) 1—2 j. pp.; Ihotautia (T:ri Stockmann) 2—1/3 j. pp.; Sisätaut. aikaihmis (T:ri Lövegren) 1/2 3—3.
K:lo 10—3 p. *Matkailijayhdistyksen toimisto* avoinna. Telef. 752.
Huutokauppakamari avoinna k:lo 2—3 i. p. Sitäpaitsi pidetään kamarin kassa avoinna joka maanantai 5—7 i.-p. ja torstai 2—3 i.-p. sekä niinä aikoina, jolloin huutokauppaa toimitetaan.
Kaupunginvoudit tavataan: ensimäinen kaup.-vouti k:lo 12—1 i.-p. ja toinen kaup.-vouti k:lo 1—2 i.-p. kaupunginvoudinkonttorissa raastuvassa.
K:lo 10—2 p. *Terveydenhoitolautakunnan toimisto* (Aleksanterink. 22) avoinna.
Panttilainauslaitos: pääkonttori, Helenankatu 3, avoinna k:lo 9—12 a.-p. ja 4—6 i.-p., (lauvantaisin 5—8) sekä haarakonttorit Albertinkatu 33 ja Berghällin toisella linjalla, avoinna k:lo 8—12 a. p. ja 4—6 i.-p., (lauvantaisin 5—8).
K:lo 10 a.-p.—2 i.-p. *Rahatoimikamarin kanslia* raastuvassa avoinna.
K:lo 1/2 2—2 i.-p. (joka päivä). *Pörssitalo* Kauppaseuran huoneustossa.
K:lo 2—3 ja 5—6 i.-p. *Pääoman- ja elinkorovahmutuslaitoksen konttori* (P. Esplanaatink. 19) avoinna.
K:lo 3—1/2 5 i.-p. *Merimieshuoneen konttori* avoinna Puistok. 1.
Helsingin Säästöpankki, pääkonttori Fabianinkatu 15, avoinna k:lo 9—10 a.-p ja 1/2 6—7 i.-p., haaraosasto Hagnäsin huvilassa k:lo 5—6 i. p. ja Ruoholahdenkatu 2 k:lo 5—6 i.-p.
K:lo 9—11 a.-p. *Ruoka-aineiden tarkastusasema* avoinna (Aleksanterinkatu 22).
K:lo 9—1 a.-p. *Kirkkokonttori* avoinna (Annank. 14).
Ortopedinen poliklinikka varattomille kyttyrä- ja kieroselkäisille, muille jäsenvikaisille pidetään Raajarikkoisten työkoulussa, Bärghäll II linja 10 joka perjantai 4—5. Poliklinikkaa johtaa kirurgian dosentti, tohtori Hj. von Bonsdorff.
T:ri *af Forselles'in Kirurg. Sairaala* Siltavuorenk. 14. Kirurg. ja korva-poliklinikka 10—11. Sairaalaan pyrkivien potilaitten tulee ilmoittautua Bulevardink. 1.

Helsingissä,
J. Simeliuksen perill. kirjap. osakeyhtiö
1904.

viehättävä, mutta ihmeekseni huomasin portin vieressä pari vartijaa seisovan pyssyinensä ja tuikeasti katsovan meihin, kun kuljimme heidän ohitsensa. Vaunujen ajaja, vastenmielisen näköinen pienikasvuinen mies tervehti herra Henry Baskervillea ja kohta olimme menossa hyvää kyytiä pitkin leveää maantietä. Reheviä laidunmaita oli molemmilla puolilla tietä ja vanhoja rakennuksia jyrkkine kattoinensa vilahteli viherlöiden lehtipuiden välistä, mutta kaukana tuon rauhallisen, valoisan maiseman takana siintivät tuon kangasmaan kolkot piirteetkin.

Käännyimme sitte syrjätielle, ja sitte kulki matkamme pitkiä kylänraitia myöten, joita rattaiden pyörät olivat vuosisatoja kuluttaneet. Kellahtavia sananjalkoja ja karhunmarjapensaita kiilsi siellä täällä laskeuvan auringon paisteessa Kuljimme kapean kivisillan yli ja sitte kuohuvan puron vartta, joka pauhasi ikuisten paasien välitse. Molemmin puolin tietä ja joen rannoilla kasvoi vaivaistammia ja kuusia tiheässä. Kaikissa tienkäänteyksissä huudahteli Baskerville hurmaantuneena seudun kauneudesta ja teki kaikellaisia kysymyksiä. Hänen silmissänsä oli kaikki kaunista, mutta kyllä minuun teki koko maisema surunvoittoisen vaikutuksen, ehkenpä osaksi myöhäisen vuodenajankin tähden Tiet olivat kellastuneiden lehtien peitossa ja yhä liteli noita lehtiä puista maahan. Minusta tuntui aivankuin luontokin tahtoisi osottaa surunvoittoista kunnioitustansa

Baskervillien perilliselle tämän tullessa ensi kerran sukukartanoonsa.

„Mitä ihmettä tuo merkitsee?“ huudahti tohtori Mortimer.

Edessämme oli kanervia kasvava kumpu. Sen rinteellä oli muuan julmannäköinen mies hevosen selässä, pyssy kainalossa. Hän näytti pitävän silmällä sitä tietä, jota matkustimme.

„Mikä tuo on, Perkins?“ kysyi tohtori Mortimer.

Ajaja kääntyi hiukan istuimellensa.

„Se on eräs Princetownista karannut rangaistusvanki, herra tohtori. Hän on nyt ollut vapaalla jalalla kolme päivää, ja vartijoita on lähetetty kaikille haaroille häntä kiinniottamaan, mutta siinä ei ole vielä onnistuttu. Seudun asukkaat eivät varmaan ole hyvillänsä tuosta seikasta.“

„Mutta eivätkös he tavallisesti saa viisi puntaa palkkioksi, jos he taitavat antaa tietoja karkurista?“

„Saavat kyllä, mutta tuo palkkio on verraten pieni sen rinnalla, että tuossa yrityksessä saattaa menettää päänsäkin. Tuo rangaistusvanki ei ole mikään tavallinen ihminen. Hän ei sanalla sanoen pelkää mitään.“

„Kuka hän sitte on?“

„Hän on Seldon, Notting Hillin murhaaja.“

Muistin selvästi koko jutun, sillä Holmes oli kiinnittänyt siihen erityistä huomiota rikoksen harvinaisen julmuuden tähden ja sen